

Suvestinė redakcija nuo 2018-04-06 iki 2018-07-11

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [42-2040](#), i. k. 110301MISAK00D1-275

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

**DĖL KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. balandžio 6 d. Nr. D1-275
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo (Žin., 2009, Nr. [87-3662](#)) 10 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymą“ (Žin., 2009, Nr. [135-5884](#)) 1.2 ir 1.3 punktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimo Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ (Žin., 2009, Nr. [156-7024](#); 2011, Nr. [164-7823](#)) 2.1 ir 2.7 punktais, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 (Žin. 2001, Nr. 42-1455; 2004, Nr. 96-3531), 79¹ punktu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

1. T v i r t i n u Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u:

2.1. Aplinkos ministerijos Klimato kaitos politikos skyriui koordinuoti Klimato kaitos specialiosios programos administravimą, sąmatų ir ataskaitų rengimą ir tvirtinimą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai vykdyti Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos atsakingos institucijos funkcijas, išskyrus 2.4 punkte nurodytas funkcijas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-252](#), 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408

2.3. Būsto energijos taupymo agentūrai pagal savo kompetenciją atlikti kompensacinių išmokų mokėjimus ir kiekvienais metais iki sausio mėn. 31 d. teikti ataskaitas apie metinėje Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatoje daugiabučių namų renovacijos projektų kompensacinėms išmokoms skirtų lėšų panaudojimą;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

2.4. Būsto energijos taupymo agentūrai vykdyti Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše nurodytos atsakingos institucijos funkcijas, susijusias su daugiabučiams namams skiriama valstybės parama pagal Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

2.5. Nustatau, kad apie daugiabučių namų renovacijos projektų paraiškų, numatytų finansuoti Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo metinėje sąmatoje, priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją apie Būsto energijos taupymo agentūros vykdomą paraiškų priėmimą papildomai skelbiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros interneto svetainėje. Būsto energijos taupymo agentūra per 30 dienų nuo Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo pateikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai prašymą paskelbti šiame punkte nurodytą informaciją.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-252](#), 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2010 m. kovo 26 d. raštu Nr. (13.22-0301)-5K-1006761)-6K-1002814

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2010 m. balandžio 6 d.
įsakymu Nr. D1-275

KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato tikslinio Klimato kaitos specialiosios programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo tvarką, pagal šią Programą finansuojamų projektų atrankos, finansavimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimus, pareiškėjų, aplinkos ministro paskirto Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio, koordinuojančio Programos administravimą (toliau – Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys), ir atsakingos institucijos, atliekančios Programos lėšomis finansuojamų projektų paraiškų surinkimą, vertinimą ir priežiūrą (toliau – Atsakinga institucija), teises ir pareigas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

2. Tvarkos aprašas taikomas paskolų, subsidijų investavimo į įmonių akcijas ir kompensacinių išmokų forma Programos lėšomis finansuojamiems projektams, kurie susiję su klimato kaitos padarinių švelninimu (išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimu) ir prisitaikymu prie klimato kaitos pokyčių. Šis Tvarkos aprašas netaikomas Programos lėšų naudojimui finansuojant Lietuvos Respublikos įmoką į Europos Sąjungos bendrą finansinį indėlį ar projektus prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti trečiosiose valstybėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **bendradarbiavimo sutartis** – Aplinkos ministerijos ir kredito įstaigos sudaryta sutartis, kurioje nustatomos pagrindinės bendradarbiavimo sąlygos, teikiant paskolas pareiškėjams Programos lėšomis kredito įstaigos vaidmuo paskolų teikimo ir administravimo procese. Bendradarbiavimo sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.2. **bendrojo naudojimo objektų valdytojas** – suprantama, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti bei daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme (Žin., 1992, Nr. [14-378](#); 2002, Nr. [116-5188](#); 2009, Nr. [93-3961](#)). Bendrojo naudojimo objektų valdytojo sąvoka taip pat apima individualių gyvenamųjų namų savininkų Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [20-449](#); 2000, Nr. 56-1639) nustatyta tvarka įsteigtas bendrijas, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. [25-745](#)) ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [68-1633](#)) nustatyta tvarka įsteigtas organizacijas, kurių paskirtis – įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje ir (arba) jiems bendrosios nuosavybės teise priklausančio turto valdymu, naudojimu;

3.3. **didelės apimties projektas** – projektas, kuriam prašomas finansavimas viršija 200 000 Eur;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

3.4. **kaimo bendruomenė** – kaimo vietovės gyventojai, susieti bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansavimą, turi

Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo arba Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigti organizaciją, kurios paskirtis – įgyvendinti viešuosius interesus, susijusius su gyvenimu kaimynystėje;

3.5. kompensacinė išmoka daugiabučiams – papildoma valstybės parama, numatyta Valstybės paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo 13 str. 1 d. 5 punkte, teikiama Programos lėšomis daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniais ir juridiniais asmenimis), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą pagal Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 (Žin., 2004, Nr. [143-5232](#); 2009, Nr. 36-1282), ar ją atitinkančias savivaldybių tarybų patvirtintas programas papildomai kompensuojant Vyriausybės nutarimu nustatytą investicijų dalį, tenkančią Vyriausybės nustatytoms energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, jeigu skaičiuojamos šiluminės energijos sąnaudos įgyvendinus projektą sumažinamos ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

3.5¹. kompensacinė išmoka fiziniais asmenimis – fizinių asmenų mažos apimties projektų įgyvendinimui teikiama valstybės paramos forma pagal Tvarkos aprašo X¹ skyriaus nuostatas. Parama kompensacinės išmokos forma taikoma konkrečioms finansuojamoms priemonėms, kai tai nurodyta Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

3.6. mažos apimties projektas – projektas, kuriam prašomas finansavimas neviršija 14 500 Eur, taip pat projektai, įgyvendinami daugiabučiuose namuose pagal Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

3.7. mokėjimo prašymas – pareiškėjo užpildytas ir Atsakingai institucijai ar Aplinkos ministerijai (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) pateiktas aplinkos ministro patvirtintos formos prašymas apmokėti ir (ar) kompensuoti projekto išlaidas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

3.8. nepriklausomas vertintojas – Lietuvos nacionalinio akreditacijos biuro prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau – NAB) akredituota įstaiga ar kitos Europos Sąjungos atsakingos institucijos akredituota įstaiga, kuriai akreditacija arba pripažinimas suteikia teisę tikrinti iš įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ataskaitas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

3.9. finansavimo sutartis – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su pareiškėju dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo projektui įgyvendinti ar dėl subsidijos suteikimo, įgyvendinant informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, arba sutartis, kurią Atsakinga institucija sudaro dėl subsidijos suteikimo pareiškėjui projektui įgyvendinti, kurioje

numatomos lėšų panaudojimo, projekto vykdymo bei atsiskaitymo nuostatos (šių sutarčių pavyzdines formas tvirtina aplinkos ministras);

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

3.10. projekto įgyvendinimo laikotarpis – finansavimo sutartyje (arba paraiškoje ar Projekto registracijos formoje, kai finansavimo sutartis nesudaroma) nustatytas laikotarpis, per kurį vykdomos projekto veiklos, susijusios su projekto įgyvendinimu (sutarčių **pasirašymas, prekių, paslaugų įsigijimas, darbų atlikimas, įrangos montavimas, derinimas**, paleidimas, eksploatacija) iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

3.11. projekto įgyvendinimo laikotarpio pradžia – finansavimo sutarties įsigaliojimo data arba sprendimo skirti finansavimą projektui data ar Projekto registracijos formos užregistravimo data, kompensacinių išmokų fiziniams asmenims atveju;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

3.12. projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaiga – projekto galutinio įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimo data, kai pabaigtos visos projekto veiklos ir patirtos visos su projekto įgyvendinimu susijusios tinkamos finansuoti išlaidos (išskyrus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo išlaidas), ar mokėjimo prašymo patvirtinimo data kompensacinių išmokų fiziniams asmenims atveju;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

3.13. tikslinės paskolos sutartis – sutartis, kurią Aplinkos ministerija sudaro su kredito įstaiga dėl paskolos suteikimo kredito įstaigai ir kurioje nustatomos paskolos suteikimo ir grąžinimo, gautų lėšų naudojimo ir apskaitos nuostatos, reikalavimai kredito įstaigai suteikiant paskolą pareiškėjui. Tikslinės paskolos sutarties tipinę formą tvirtina aplinkos ministras;

3.14. ūkinė-komercinė veikla – nuolatinė savarankiška, t. y. savo rizika plėtojama asmens veikla siekiant pelno, susijusi su daiktų pirkimu – pardavimu ar paslaugų teikimu kitiems asmenims už atlyginimą. Į šią sąvoką taip pat įeina ūkininko ūkio veikla, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme (*Žin.*, 1999, Nr. [43-1358](#); 2002, Nr. 123-5537);

3.15. vertinamasis laikotarpis – laikotarpis, per kurį įgyvendintas projektas daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, kaip tai nustatyta šio Tvarkos aprašo 2 priede;

3.16. vidutinės apimties projektas – projektas, kuriam prašomas finansavimas viršija 14 500 Eur ir yra ne didesnis nei 200 000 Eur;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

3.17. informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai – projektai, kuriais įgyvendinamos šio Tvarkos aprašo 4.2.1 ir 4.2.3 punktuose nurodytos priemonės, ir kurių įgyvendinimo rezultate nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas.

Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme vartojamas sąvokas.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

II. PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMAS, METINIŲ SĄMATŲ IR ATASKAITŲ SUDARYMAS IR TVIRTINIMAS

4. Programos lėšos naudojamos Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytiems projektams finansuoti:

4.1. ne mažiau kaip 80 procentų Programos lėšų naudojama finansuoti projektams, kurių įgyvendinimo rezultate pasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas, tarp jų:

4.1.1. ne mažiau kaip 40 procentų – energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektams: gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kitiems projektams, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse, įgyvendinti;

4.1.2. ne mažiau kaip 40 procentų – atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti;

4.2. likusi dalis Programos lėšų naudojama finansuoti kitiems projektams, kurių įgyvendinimo rezultate nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas:

4.2.1. Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo priemonėms vykdyti;

4.2.2. miškams atkurti ir įveisti;

4.2.3. visuomenei informuoti ir šviesti, mokslo tiriamiesiems darbams ir jų sklaidai, veiklos vykdytojams ir kitiems asmenims konsultuoti ir mokyti aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais;

4.2.4. pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytoms prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonėms įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiosiose valstybėse;

4.2.5. kitoms klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo priemonėms, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įsipareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti.

5. Programos lėšos naudojamos vadovaujantis metine Programos lėšų naudojimo sąmata (toliau – Metinė sąmata), kurios projektą Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys parengia pagal šio Tvarkos aprašo 1 priede nustatytą Metinės sąmatos formą ir iki kiekvienų metų sausio 30 dienos pateikia svarstyti Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui.

6. Metinė sąmata, apsvarstyta su Nacionalinio klimato kaitos komitetu ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetu, tvirtinama aplinkos ministro įsakymu.

7. Einamaisiais biudžetiniais metais papildomai įplaukusios ir (ar) nepanaudotos Programos lėšos naudojamos kitų metų sąmatoje numatytoms priemonėms finansuoti. Metinė sąmata taip pat gali būti tikslinama metų eigoje atsižvelgiant į faktines įplaukas. Patikslinta sąmata derinama ir tvirtinama šio Tvarkos aprašo 6 punkto nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu tvirtinamas Metinę sąmatą detalizuojantis planas,

kuriuo nustatomas nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartimi ar kitais šaltiniais gaunamų lėšų paskirstymas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

8. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys kasmet rengia, teikia Nacionaliniam klimato kaitos komitetui ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui svarstyti ir iki kovo 1 d. teikia aplinkos ministrui įsakymu tvirtinti Nacionalinio klimato kaitos komiteto ir Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komiteto apsvaistytą praėjusių metų Programos lėšų panaudojimo ataskaitą. Šios ataskaitos rengiamos pagal Atsakingos institucijos iki kiekvienų metų vasario 20 d. pateiktą apibendrintą informaciją apie Programos lėšomis finansuotų projektų įgyvendinimą.

9. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenustatyta kitaip, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Atsakinga institucija skelbia savo interneto svetainėje ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje apie atskirų šios Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų ir metinėje sąmatoje numatytų finansuoti projektų paraiškų priėmimą finansavimui gauti ir kitą reikalingą informaciją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

II¹. INFORMACINIŲ IR TIRIAMŲJŲ KLIMATO KAITOS PROJEKTŲ ATRANKOS IR VERTINIMO TVARKA

9¹. Patvirtinus Metinę sąmatą, Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui teikia siūlymus dėl finansavimo poreikio informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti.

Ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo Aplinkos ministerijos administracijos padaliniai ir Aplinkos ministerijai pavaldžios įstaigos, kurių siūlomoms priemonėms aplinkos ministro įsakymu paskirtas finansavimas, turi pradėti inicijuoti viešuosius pirkimus teisės aktų nustatyta tvarka.

9². Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo metinę sąmatą detalizuojančiame plane, skelbiant kvietimą teikti paraiškas, gali būti numatytos priemonės informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti. Tokiu atveju, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo metinę sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo, Aplinkos ministerija ir Atsakinga institucija savo interneto svetainėse paskelbia kvietimus teikti Paraiškas šioms projektams įgyvendinti ir kitą susijusią informaciją.

9³. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys, vadovaudamasis šio Tvarkos aprašo reikalavimais, atlieka informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų paraiškų atranką, vertinimą, ir projektų priežiūrą.

9⁴. Paskelbus kvietimą teikti paraiškas, pareiškėjai, norintys gauti paramą informaciniams ir tiriamiesiems klimato kaitos projektams įgyvendinti, turi tiesiogiai ar naudodamiesi pašto arba kurjerio paslaugomis pateikti Aplinkos ministerijai užpildytą ir pasirašytą paraiškos formą (6 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

9⁵. Informaciniai ir tiriamieji klimato kaitos projektai atrankami tik konkursiniu atrankos būdu.

9⁶. Reikalavimai projektų išlaidoms yra nustatyti šio Tvarkos aprašo V skyriuje. Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos nustatomos aplinkos ministro įsakymu.

9⁷. Paraiškų vertinimą sudaro šie etapai:

9^{7.1}. administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau nei 3 darbo dienas nuo paraiškos registracijos datos. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas yra tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui taikomos paraiškos tikslinimo procedūros kaip nurodyta šio Tvarkos aprašo 49² punkte;

9^{7.2}. jeigu paraiška atitinka visus administracinio vertinimo reikalavimus, toliau yra atliekamas aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas, kuris negali trukti ilgiau nei 60 darbo dienų. Paraiškos vertinimą atliekantis Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio darbuotojas, esant reikalui, gali kreiptis į kitus Aplinkos ministerijos padalinius ar ekspertus dėl papildomos informacijos suteikimo vertinant paraišką. Aplinkosauginės naudos atitikties vertinimas vyksta vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintais vertinimo kriterijais.

9⁸. Aplinkos ministerijos struktūrinis padalinys per 10 darbo dienų nuo paraiškų vertinimo pabaigos vertinimo išvadas teikia Klimato kaitos specialiosios programos projektų atrankos komitetui (toliau – Atrankos komitetas), kuris teikia pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių ekspertų ir Aplinkos ministerijos struktūrinio padalinio darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą sprendimą skirti (neskirti) finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

9⁹. Skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, Aplinkos ministerija ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį, remiantis šio Tvarkos aprašo 79, 79¹ ir 80 punktų nuostatomis.

9¹⁰. Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ar didelės apimties projektus, projektų išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas finansavimo sutartyje. Pareiškėjams, įgyvendinantiems mažos apimties projektus, projekto išlaidos apmokamos įgyvendinus projektą išlaidų kompensavimo būdu pateikiant vieną mokėjimo prašymą. Aplinkos ministerija pareiškėjo, įgyvendinančio vidutinės ar didelės apimties projektus, prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos dydžio avansinį mokėjimą vadovaujantis Tvarkos aprašo 34¹ ir 34² punktuose nustatytais reikalavimais.

Aplinkos ministerija pareiškėjui projekto išlaidas apmoka vadovaudamasi šio Tvarkos aprašo 36 ir 37, 38 ir 38¹ punktuose nustatytais reikalavimais.

9¹¹. Pareiškėjas, įgyvendindamas informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, informaciją apie projekto įgyvendinimą, projekto viešinimą ir įgyvendinimo ataskaitas teikia Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui.

9¹². Pareiškėjas, įgyvendindamas didelės ar vidutinės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, finansavimo sutartyje nustatytais terminais, Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniui teikia tarpinę ataskaitą, kurioje turi būti pateikiamas bendras esamos situacijos aprašymas, vietos sąlygos, realios prielaidos ir rizikos, kiti vidiniai ir išoriniai veiksniai, darantys įtaką projekto veiklai, pasiekta pažanga, nurodomos kylančios problemos ir numatomos priemonės joms išspręsti, informacija apie lėšų panaudojimą.

9¹³. Pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, per 30 darbo dienų Aplinkos ministerijai pateikia tinkamai įformintą mokėjimo prašymą, visus išlaidas pagrindžiančių bei apmokėjamą įrodančių dokumentų originalus ir galutinę įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ar didelės apimties projektus, papildomai turi atlikti galutinį išlaidų auditą pagal šio Tvarkos aprašo 85.3 papunktį.

9¹⁴. Tinkamoms išlaidoms, jas patvirtinančių dokumentų pateikimui ir įforminimui taikytinos Tvarkos aprašo V skyriaus nuostatos.

9¹⁵. Galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje turi būti nurodyta informacija apie:

9¹⁵.1. pasiektus rezultatus ir jų atitikimą projekto nustatytiems tikslams;

9¹⁵.2. efektyvumą – ar mažiausiomis sąnaudomis buvo pasiekti visi ar dalis tikslų;

9¹⁵.3. veiksmingumą – kaip buvo naudojami finansiniai ištekliai rezultatams pasiekti;

9¹⁵.4. tvarumą – ar projekto rezultatai turės ilgalaikių teigiamų pasekmių;

9¹⁵.5. poveikį tiksliniams sektoriams ar visuomenės grupėms;

9¹⁵.6. projekto trūkumus – nurodomos priežastys ir priimti sprendimai jiems pašalinti, rekomendacijos, kaip jų išvengti.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

III. PASKOLŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

10. Paskolos Programos lėšomis teikiamos Lietuvos Respublikos teritorijoje ūkinę-komercinę veiklą vykdančioms fiziniams ir juridiniams asmenims, įgyvendinantiems šio Tvarkos aprašo 4.1, 4.2.2 ir 4.2.5 punktuose nurodytus projektus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

11. Paskola Programos lėšomis teikiama per kredito įstaigą, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, šiame Tvarkos apraše, bendradarbiavimo ir tikslinės paskolos sutartyse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Aplinkos ministerija sudaro bendradarbiavimo sutartis su visomis kredito įstaigomis, pareiškusiomis norą bendradarbiauti. Kredito įstaiga prisiima visą paskolos grąžinimo riziką.

12. Paskola Programos lėšomis pareiškėjams teikiama atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

13. Valstybės pagalbos dydis yra apskaičiuojamas kaip bendrasis subsidijos ekvivalentas, kuris nustatomas finansavimo teikimo metu rinkoje vyraujančias palūkanų normas palyginus su teikiamo finansavimo sąlygomis. Rinkos palūkanų normos yra orientacinės palūkanų normos, kurias reguliariai nustato Europos Komisija ir kurios yra skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba oficialioje interneto svetainėje.

14. Paskolą pareiškėjui sudaro Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą teikiamos Programos lėšos ir kredito įstaigos teikiamos lėšos.

15. Nustačius valstybės pagalbos dydį konkrečiai paskolai, Atsakinga institucija patikrina pareiškėjo teisę gauti tokią valstybės pagalbą.

16. Aplinkos ministerijos teikiama paskolos Programos lėšomis maksimali suma vienam pareiškėjui nustatoma atsižvelgiant į skiriamos valstybės pagalbos dydžio kaip subsidijos ekvivalento apribojimus, nustatytus *de minimis* pagalbai Tvarkos aprašo 12 punkte nurodytame teisės akte.

17. Bendra paskolos suma pareiškėjui neribojama, tačiau kredito įstaigos lėšos bendroje paskolos sumoje turi sudaryti ne mažiau kaip 20 procentų.

18. Maksimalus pareiškėjui suteiktos paskolos grąžinimo terminas negali viršyti 6

(šešerių) metų.

19. Paskola pareiškėjui teikiama tik nacionaline valiuta.

20. Paskola pareiškėjui teikiama laikantis šių sąlygų:

20.1. paskolos Programos lėšomis suma išmokama pareiškėjui per kredito įstaigą pagal tikslinės paskolos sutarties bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatas šio Tvarkos aprašo nustatyta tvarka atrinktam pareiškėjo projektui įgyvendinti;

20.2. paskola Programos lėšomis ar jos dalis pervedama kredito įstaigai pagal kredito įstaigos prašymą, pagrįstą 20.3 punkte nurodytais pareiškėjo pateiktais dokumentais. Kredito įstaiga atsakinga už pareiškėjo išlaidų atitiktį paskolos suteikimo sutarties sąlygoms;

20.3. kredito įstaiga, vadovaudamasi kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytos sutarties dėl paskolos suteikimo nuostatomis, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo paskolos Programos lėšomis sumos gavimo iš Aplinkos ministerijos pveda gautas paskolos Programos lėšomis lėšas ir kredito įstaigos teikiamos paskolos dalį pareiškėjui arba jo pasirinktam rangovui pagal pareiškėjo pateiktas sąskaitas, atliktų darbų aktus, pasirašytas sutartis ir kitus tikslinę paskolos paskirtį liudijančius dokumentus.

21. Kredito įstaiga už gautas iš Programos, bet pareiškėjui nepervestas paskolos lėšas Aplinkos ministerijai moka bendradarbiavimo sutartyje nustatyto dydžio palūkanas.

22. Pareiškėjas už Aplinkos ministerijos per kredito įstaigą suteiktą paskolos Programos lėšomis dalį kredito įstaigai moka tik kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje nustatytą maržą, kuri neturi būti didesnė nei 3 procentai.

23. Paskolos grąžinimo grafikas nustatomas tikslinės paskolos sutartyje bei kredito įstaigos ir pareiškėjo sudarytoje paskolos suteikimo sutartyje.

24. Pareiškėjas kartu su paraiška paskolai Programos lėšomis pagal šį Tvarkos aprašą gauti Atsakingai institucijai turi pateikti preliminarų kredito įstaigos, su kuria Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartį, sprendimą patvirtinantį dokumentą, kuris patvirtina kredito įstaigos sprendimą šio Tvarkos aprašo nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, nustatant ne didesnę nei 22 punkte nurodytą maržą. Kredito įstaigų, su kuriomis Aplinkos ministerija yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis, sąrašas skelbiamas Aplinkos ministerijos tinklalapyje.

25. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų maksimalų skiriamos valstybės pagalbos dydį (subsidijs ekvivalentas) riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: valstybės pagalbos dydis (subsidijs ekvivalentas) negali būti didesnis nei 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui CO₂ ekvivalento. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal šio Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

IV. SUBSIDIJŲ TEIKIMO PAGRINDAI IR SĄLYGOS

26. Subsidijs Programos lėšomis teikiamos fiziniams ar juridiniams asmenims, kaimo bendruomenėms, bendrojo naudojimo objektų valdytojams, registruotiems Lietuvos Respublikoje, įgyvendinantiems Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytus projektus.

Klimato kaitos specialiosios programos lėšų panaudojimo sritys, atitinkamai priemonei skiriama lėšų suma, pareiškėjai, paraiškų pateikimo ir atrankos būdas bei kiti specialieji reikalavimai nurodomi einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

26¹. Bendrieji reikalavimai pareiškėjams:

26¹.1. pareiškėjas nėra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ir (arba) restruktūrizuojamas, neturi mokestinės nepriemokos valstybės ir (arba) savivaldybės biudžetui arba kitiems valstybės fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas). Jeigu pareiškėjas yra įsiskolinęs, parama gali būti teikiama tokiu atveju, kai pareiškėjas pateiks dokumentus, įrodančius, kad jis apmokėjo visus įsiskolinimus valstybei;

26¹.2. yra tinkamai įvykęs arba vykdomas įsipareigojimas pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos, Atliekų tvarkymo ar Klimato kaitos specialiosios programų nuostatas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-58](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-19, i. k. 2016-03176

26¹.3. pareiškėjas nėra atsisakęs paramos, skirtos iš Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo programos, Atliekų tvarkymo ar Klimato kaitos specialiosios programų lėšų, kai tokia parama jau buvo paskirta.

Dokumentai, įrodantys pareiškėjų atitiktį jiems keliamiems reikalavimams, kuriuos kartu su paraiška turi pateikti pareiškėjas, nurodomi Atsakingos institucijos paskelbtame kvietime. Šiems ir kitiems reikalavimams patikrinti Atsakinga institucija gali naudotis prieinamomis duomenų bazėmis ir registrais.

Pareiškėjas, pažeidęs 26¹.2 ir 26¹.3 punktuose keliamus reikalavimus, neturi teisės kreiptis į Atsakingą instituciją dėl paramos iš Klimato kaitos specialiosios programos lėšų skyrimo dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-58](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-19, i. k. 2016-03176

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

27. Fizinis asmuo subsidiją gali gauti tik mažos apimties projektams vykdyti.

28. Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui, nevykdančiam ūkinės-komercinės veiklos, yra 1 450 000 Eur vykdančiam ūkinę-komercinę veiklą, – 200 000 Eur, tačiau subsidijos dydis projektui negali viršyti 80 (aštuoniasdešimt) procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Metinėje sąmatoje ar Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane gali būti nustatytas kitoks skiriamos subsidijos dydis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

28¹. Toms paramos rūšims, kurios pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių nuostatas priskiriamos valstybės pagalbai, subsidijos teikiamos atsižvelgiant į valstybės pagalbos teikimo reikalavimus, nustatytus 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai.

Atsakinga institucija teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos registre.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

29. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų, išskyrus mažos apimties projektus, maksimalų skiriamos subsidijos dydį riboja aplinkosauginio efektyvumo kriterijus: finansavimo dydis negali būti didesnis nei 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam

kilogramui CO₂ ekvivalento. Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane gali būti nustatytas kitoks subsidijos dydį ribojantis aplinkosauginio efektyvumo kriterijus. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

30. Neteko galios nuo 2016-05-04

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

31. Subsidijos neteikiamos projektams, jei Aplinkos ministerija yra priėmusi sprendimą pritarti tokiems projektams kaip bendrai įgyvendinamiems projektams.

32. Mažos apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 12 mėnesių, vidutinės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 18 mėnesių, didelės apimties projekto įgyvendinimo laikotarpis turi būti ne ilgesnis nei 36 mėnesiai. Projekto įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęsiamas Aplinkos ministerijos sprendimu išimtiniais atvejais dėl objektyvių nuo Pareiškėjo nepriklausančių priežasčių, kurių Pareiškėjas negalėjo numatyti pateikiant ir vertinant paraišką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

33. Projekto išlaidos apmokamos bei projekto priežiūra atliekama projekto finansavimo sutartyje nustatyta tvarka arba Tvarkos aprašo nustatyta tvarka, kai sutartis nesudaroma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

34. Projekto išlaidos gali būti apmokamos išlaidų kompensavimo arba sąskaitų apmokėjimo būdu. Pagal kiekvieną mokėjimo prašymą išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto finansavimo šaltinių proporcingumo principą, išskyrus atvejus, kai šis Tvarkos aprašas ar sudaryta finansavimo sutartis nenustato kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

34¹. Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) pareiškėjo prašymu gali priimti sprendimą skirti iki 30 procentų subsidijos (neįskaitant šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo ir galutinio projekto audito išlaidų) dydžio avansinį mokėjimą. Konkretus avanso dydis nurodomas finansavimo sutartyje. Avansinis mokėjimas atliekamas pareiškėjui pateikus avansinio Mokėjimo prašymą ir finansų įstaigos ar draudimo įmonės garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos (esant išlaidų kompensavimo būdui, reikalavimas pateikti garantiją, laidavimo raštą ar laidavimo draudimo raštą dėl avanso sumos netaikomas biudžetinėms įstaigoms, viešosioms įstaigoms, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė). Sumokėta avansinė lėšų suma proporcingai atskaitoma iš kitų mokėjimų, jeigu finansavimo sutartyje nenumatyta kitaip.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, *Žin.*, 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951
Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916
Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

34². Pareiškėjui pateikus tinkamai įformintą avansinio mokėjimo prašymą, Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) per 15 darbo dienų patikrina avansinį mokėjimo prašymą ir prašyme nurodytą avansinio mokėjimo sumą išmoka Pareiškėjui.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, *Žin.*, 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

35. Viso projekto išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentai turi būti saugomi ne trumpiau kaip 10 metų.

36. Esant Projekto išlaidų apmokėjimui išlaidų kompensavimo būdu, subsidija teikiama pareiškėjui, jei:

36.1. pateikiamas tinkamai užpildytas mokėjimo prašymas;

36.1¹. išlaidos Atsakingos institucijos ar Aplinkos ministerijos (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) yra pripažintos tinkamomis;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

36.2. tiesiogiai patirtos išlaidos atitinka 41 punkte nustatytus reikalavimus;

36.3. išlaidos buvo skirtos apmokėti už pateiktas prekes ar suteiktas paslaugas, atliktus darbus;

36.4. išlaidos yra įformintos dokumentais, t. y. visos pareiškėjų patirtos išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo ar lygiavertės įrodomosios vertės dokumentais, turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

36¹. Įgyvendinant mažos apimties projektus, projekto išlaidos apmokamos visiškai įgyvendinus projektą išlaidų kompensavimo būdu, pateikiant vieną mokėjimo prašymą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, *Žin.*, 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

37. Esant Projekto išlaidų apmokėjimui sąskaitų apmokėjimo būdu:

37.1. pareiškėjas turi patikrinti kiekvieną rangovo, paslaugų teikėjo ar prekių tiekėjo pateiktą sąskaitą, jos atitiktį rangos, paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutarties sąlygoms, patikrinti ir priimti atliktus darbus, suteiktas paslaugas ar pateiktas prekes (išskyrus išankstinio apmokėjimo sąskaitą) ir, pasirašęs sąskaitą kaip tinkamą apmokėti, kartu su priėmimo–perdavimo aktu pridėti prie mokėjimo prašymo ir teikti Atsakingai institucijai ar Aplinkos ministerijai (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) sutartyje nustatytu periodiškumu. Taip pat pareiškėjas turi būti apmokėjęs mokėjimo prašyme nurodytą išlaidų dalį, finansuojamą nuosavomis lėšomis, ir pateikti tai pagrindžiančius dokumentus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

37.2. pareiškėjo pateiktos sąskaitos apmokamos lėšas pervedant tiesiogiai rangovui, paslaugų teikėjui ar prekių tiekėjui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

38. Pareiškėjo nuosavų lėšų šaltiniai, kuriais įgyvendinamas projektas ar jo dalis, turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

38.1. kredito įstaigos paskola. Jei pareiškėjo planuojamas nuosavų lėšų šaltinis yra kredito įstaigos paskola, tokiu atveju pateikiamas preliminarus kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą, tačiau po sprendimo skirti finansavimą priėmimo, bet ne vėliau kaip per Atsakingos institucijos ar Aplinkos ministerijos (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) nustatytą terminą iki projekto finansavimo sutarties pasirašymo turi būti gauta paskola arba pateikta pažyma, kurioje nurodytas kredito įstaigos sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui vykdyti, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

38.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio (turinčios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą lėšų sumą, ir (ar) informacija apie lėšų šaltinį (kredito įstaigos sąskaitos (-ų) išrašas ar kredito įstaigos pažyma apie pareiškėjo turimas lėšas, numatomos pajamos, pelnas, nepaskirstytini rezervai ar kt.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

38¹. Pateikus tinkamai įformintą mokėjimo prašymą ir visus išlaidų pagrindimo ir (ar) apmokėjimo įrodymo dokumentus, Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) projekto išlaidas apmoka ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo Pareiškėjo mokėjimo prašymo registravimo dienos. Pareiškėjas raštu informuojamas apie mokėjimo prašymo patvirtinimą ir pervestą subsidijos sumą.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, *Žin.*, 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

39. Tais atvejais, kai sudaroma finansavimo sutartis, kiekvienam projektui taikytinas išlaidų apmokėjimo būdas nustatomas projekto finansavimo sutartyje. Vienaame projekte gali būti derinami abu Tvarkos aprašo 34 punkte nurodyti projekto išlaidų apmokėjimo būdai. Jei finansavimo sutartis nėra sudaroma, taikomas išlaidų kompensavimo būdas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

40. Pareiškėjai darbų, paslaugų bei prekių pirkimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, turi atlikti vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (*Žin.*, 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)), kai pareiškėjas yra perkančioji organizacija, arba vadovaudamiesi Ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. D1-762 (*Žin.*, 2010, Nr. [110-5648](#)), kai pareiškėjas nėra perkančioji organizacija. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, aplinkos ministro sprendimu gali būti nustatyta kita pirkimų vykdymo tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, *Žin.*, 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

V. REIKALAVIMAI PROJEKTO IŠLAIDOMS

41. Tinkamos projekto išlaidos, išskyrus šio punkto 2 pastraipoje nurodytą atvejį, turi būti patirtos nuo einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos.

Kompensacinių išmokų fiziniams asmenims, įgyvendinantiems projektus, tinkamos išlaidos yra laikomos tos išlaidos, kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš 3 metus nuo metų, kuriais paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, pradžios ir skirtos projektų, mažinančių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ar leidžiančių prisitaikyti prie klimato kaitos pokyčių, įgyvendinimui.

Konkrečios tinkamų išlaidų kategorijos aplinkos ministro įsakymu nustatomos atskirai kiekvienai Metinėje sąmatoje numatyta lėšų panaudojimo sričiai ir (arba) Klimato kaitos specialiosios programos sąmatą detalizuojančiame plane numatytoms lėšų panaudojimo sričių finansuojamoms priemonėms. Tinkamų išlaidų kategorijos papildomos atsižvelgiant į einamųjų metų Metinėje sąmatoje ar Klimato kaitos specialiosios programos sąmatą detalizuojančiame plane nurodytas finansuojamas priemonės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, *Žin.*, 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

41¹. Visos projekto išlaidos, išvardintos paraiškoje arba registracijos formoje, turi atitikti išlaidų kategorijas, nustatytas aplinkos ministro, atskiriant prekes, paslaugas ir darbus.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

42. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos:

42.1. žemės pirkimo arba nuomos ir su tuo susijusios išlaidos;

42.2. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos;

42.3. įrangos, įrenginių ir kito turto lizingo (finansinės nuomos) išlaidos;

42.4. transporto priemonių, lizingo (finansinės nuomos), eksploatavimo ir su tuo susijusios išlaidos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

42.5. paskolos suteikimas ar grąžinimas, palūkanos už gautą paskolą;

42.6. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį pareiškėjas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę susigrąžinti (atskaityti) PVM;

42.7. naudoto turto įsigijimas;

42.8. nuostoliai ir užsienio valiutos keitimo išlaidos;

42.9. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

42.10. išlaidos, tiesiogiai nesusijusios su projekto vykdymu;

42.11. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) ar yra priimtas sprendimas jas finansuoti iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų ar išteklių fondų, Europos Sąjungos arba ne Europos Sąjungos šalių valstybės institucijų lėšų;

42.12. gamybos priemonių keitimo į analogiškas gamybos priemones, jų nemodernizuojant, išlaidos;

42.13. Neteko galios nuo 2012-09-22

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.* 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

42.14. sutarčių administravimo mokesčiai;

42.15. išlaidos, kurios apmokėtos ne paties pareiškėjo (jo įgalioto asmens) arba ne pareiškėjo nuosavomis lėšomis;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

42.16. sąskaitos už patirtas išlaidas, išrašytos ne pareiškėjo (jo įgalioto asmens) vardu, išskyrus atvejus, jei pareiškėjai yra turto bendrasavininkiai;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

42.17. Fizinių asmenų, nevykdančių savarankiškos prekių, paslaugų ar darbų pardavimo veiklos pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, prekių, paslaugų ar darbų pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės išlaidos nėra laikomos tinkamomis išlaidomis;

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

42.18. išlaidos, kurios patirtos užsienio valstybėje ir apmokėtos ne per finansų įstaigą.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

43. Projekto tinkamų išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į pareiškėjo išlaidų realumą ir būtinumą bei reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Tinkamų išlaidų dalį, kurių nepadengia paramos lėšos, pareiškėjas privalo finansuoti pats.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

44. Remiamų veiklų projektai turi būti įgyvendinami Lietuvos Respublikos teritorijoje.

44¹. Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) turi teisę dalį išlaidų priskirti prie netinkamų, jei projekto išlaidos viršija vidutinės rinkos kainas.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

V¹. REIKALAVIMAI PROJEKTŲ VIEŠINIMUI

44². Kiekvienas pareiškėjas, įgyvendinęs projektą, finansuojamą Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis, išskyrus fizinius asmenis, gaunančius kompensacines išmokas, privalo pažymėti įsigytą materialųjį turtą ir (ar) viešinti suteiktą paramą.

Pareiškėjai, įgyvendinę mažos apimties projektus, privalo pažymėti Programos lėšomis įsigytą pagrindinį materialųjį turtą, nurodant, kad materialusis turtas įsigytas panaudojant Programos lėšas.

Pareiškėjai, įgyvendinę vidutinės ir didelės apimties projektus, privalo papildomai įrengti informacinę lentą. Detalesni materialiojo turto žymėjimo ir informacinių lentų įrengimo reikalavimai nurodyti Darbo su klimato kaitos specialiosios programos projektais procedūrų tvarkos apraše, patvirtintame Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu.

Pareiškėjai, įgyvendinę projektą, galutinėje projekto įgyvendinimo ataskaitoje privalo pateikti informaciją apie įvykdytus reikalavimus projekto žymėjimui ir viešinimui.

Pareiškėjams, įgyvendinantiems vidutinės ir didelės apimties informacinius ir tiriamuosius klimato kaitos projektus, paramos viešinimo sąlygos nustatomos finansavimo sutartyse.

Punkto pakeitimai:

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

VI. PARAIŠKŲ PRIĖMIMAS, PROJEKTŲ VERTINIMAS IR ATRANKA

45. Įsigaliojus einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiam planui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas Atsakingos institucijos interneto svetainėje paskelbiama informacija apie preliminaras kvietimų paskelbimų datas bei pagrindines sąlygas.

Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančio plano įsigaliojimo dienos Atsakinga institucija savo interneto svetainėje paskelbia kvietimus teikti paraiškas (paraiškų pateikimo terminus, paraiškų priėmimo ir atrankos būdą bei kitą paraiškoms pateikti reikalingą informaciją) pagal Tvarkos aprašo 4.1, 4.2.2 ir 4.2.5 punktuose nurodytas priemonės ir pateikia prašymą Aplinkos ministerijai paskelbti Aplinkos ministerijos interneto svetainėje šią informaciją.

Pasikeitus paskelbtame kvietime nurodytoms sąlygoms, jeigu keičiama informacija nėra esminė (nekeičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji negali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), Atsakinga institucija apie kvietimo sąlygų keitimą raštu informuoja pareiškėjus, pateikusius paraiškas, ir, atsižvelgdama į sąlygų keitimo turinį, paprašo pareiškėjų per rašte nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo rašto išsiuntimo dienos, pateikti atitinkamą informaciją ar patikslinti paraišką.

Jeigu kvietimo teikti paraiškas dokumentuose keičiama informacija yra esminė (keičiamos paraiškų teikimo sąlygos, ji gali turėti įtakos paraiškų vertinimo rezultatams), Atsakinga institucija sustabdo paraiškų priėmimą ir nustato kitą galutinį paraiškų teikimo terminą, kuris konkursiniu atrankos atveju negali būti trumpesnis kaip vienas mėnuo nuo pakeisto kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos. Atsakinga institucija pareiškėjams, pateikusius paraiškas iki kvietimo teikti paraiškas sąlygų pakeitimo dienos, išsiunčia informacinius raštus apie pakeitimus ir prireikus prašo pateikti su pakeitimais susijusią papildomą informaciją ir (ar) dokumentus ir (ar) patikslinti paraišką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

45¹. Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką paskelbtiems kvietimams pagal tą pačią Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančio plano priemonę.

Tais atvejais, kai Programos lėšomis prašoma paramos pastatų kompleksui atnaujinti (modernizuoti) ar jame įsidiegti atsinaujinančių išteklių šaltinį, teikiamoje paraiškoje gali būti įtraukti tik ne daugiau kaip 500 metrų vienas nuo kito nutolę pareiškėjo valdomi pastatai.

Paraiškos, neatitinkančios šiame punkte nustatytų reikalavimų, atmetamos administracinės atitikties vertinimo metu.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

45². Tais atvejais, kai Programos lėšomis subsidija yra teikiama Aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektams, šie projektai yra atrankami ir vertinami remiantis aplinkos ministro valdymo sričių valstybės investicijų projektų rengimo ir jų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nuostatomis. Atrinkant Aplinkos ministro valdymo

sričių valstybės investicijų projektus, kurie numatomi finansuoti Programos lėšomis, Aplinkos ministerijos Strateginio planavimo skyrius privalo derinti paraiškas su Aplinkos ministerijos struktūriniu padaliniu. Atrinkti projektai ir jiems skiriama lėšų suma ir kiti specialieji reikalavimai yra nurodomi Klimato kaitos specialiosios programos sąmatą detalizuojančiame plane.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

45³. Projektai, įgyvendinami pagal šio Tvarkos aprašo 4.2.4 punkto priemones atrenkami, vertinami ir jų stebėseną atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

46. Užpildyta Tvarkos aprašo 3 priede (įgyvendinant vidutinės ar didelės apimties projektą, taip pat mažos apimties projektą, kurį įgyvendina juridinis asmuo) ar 4 priede (įgyvendinant mažos apimties projektą, kurį įgyvendina fizinis asmuo, taip pat projektus, kurie įgyvendinami daugiabučiuose namuose pagal Programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones) nurodytos formos paraiška teikiama Atsakingai institucijai kartu su privalomai pateiktiniais dokumentais. Prie paraiškos privalomai pateikiamų dokumentų (paraiškos priedų) sąrašas, atsižvelgiant į pagal projektą rūšis organizuojamą kvietimą, nustatomas Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu ir skelbiamas Atsakingos institucijos interneto svetainėje. Pareiškėjas ar jo įgaliotas asmuo Atsakingai institucijai turi pateikti (vienu iš nurodytų būdų):

46.1. tiesiogiai arba naudojantis pašto ir (ar) pasiuntinių teikiamomis paslaugomis – vieną paraiškos originalo egzempliorių kartu su privalomais pateikti dokumentais ir paraiškos elektroninę versiją (MS Word formatu);

46.2. elektroniniu paštu – paraiškos ir privalomų pateikti dokumentų elektronines versijas, pasirašius teisinę galią turinčiu saugiu elektroniniu parašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, Žin., 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

47. Paraiška, pateikta Atsakingai institucijai kitu negu 46 punkte nurodytu būdu, nepriimama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

48. Paraiškos originalo ir jų elektroninės versijos turinys turi būti identiški. Nustačius, kad originalo ir elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamasi originale nustatyta informacija.

49. Apie gautą paraišką bei kartu su ja pateiktus dokumentus Atsakinga institucija padaro įrašą duomenų bazėje ir projektų registracijos žurnale. Apie paraiškos užregistravimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu pranešama pareiškėjui.

49¹. Paraiškų atrankos būdai – konkursinis ir tęstinis:

49¹.1. esant konkursiniam atrankos būdai, paraiškos vertinimui priimamos iki kvietime nurodyto termino;

49¹.2. esant tęstiniam paraiškų teikimo bei atrankos būdai, paraiškos projektų vertinimui atlikti priimamos iki tol, kol pakanka lėšų, skirtų finansavimo priemonei, bet ne trumpiau nei tris darbo dienas. Iš jų sudaromas pagrindinis sąrašas.

Tais atvejais, kai pagrindiniame sąrašė esančiose paraiškose prašoma subsidijos suma viršija einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane finansavimo priemonei numatytą skirti lėšų sumą, Atsakinga institucija sudaro pagrindinio sąrašo paraiškų eilę, taikydama projektų pirmumo kriterijų – subsidijos aplinkosauginį efektą (CO₂ ekvivalento sumažinimas, tenkantis 1 eurui subsidijos). Vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti tik tos sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka Klimato kaitos specialiosios programos detalizuojančiame plane skirtos paramos lėšų.

Paraiškos, gautos pasibaigus pagrindinio sąrašo sudarymo terminui, įtraukiamos į rezervinį projektų sąrašą, bet nevertinamos. Pareiškėjai, kurių paraiškos registruotu paštu buvo išsiųstos iki paraiškų priėmimo sustabdymo, bet gautos vėliau, nei buvo paskelbtas sustabdymas, įtraukiami į pagrindinį sąrašą, iš kurio bus sudaroma paraiškų eilė, taikant pirmumo kriterijų – subsidijos aplinkosauginį efektą (CO₂ ekvivalento sumažinimas, tenkantis 1 eurui subsidijos). Projektų paraiškų priėmimui į rezervinį sąrašą nustatomas 30 dienų trukmės laikotarpis nuo paraiškų priėmimo projektų vertinimui atlikti termino pabaigos arba 30 proc. nuo priimtų paraiškų projektų vertinimui atlikti bendros prašomos subsidijos vertės ribojantis dydis. Rezervinio projekto sąrašo sudarymo būdas nustatomas Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane. Paraiškos registruojamos eilės tvarka pagal registracijos datą. Rezervinių projektų sąrašas tvirtinamas Atsakingos institucijos vadovo įsakymu.

Pirmiausia vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka Klimato kaitos specialiosios programos detalizuojančiame plane skirtų paramos lėšų. Jei pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje paraiškos, kurioms pakanka Klimato kaitos specialiosios programos detalizuojančiame plane nurodytos paramos lėšų, buvo atmestos, sumažėjo prašomos subsidijos dydis, pareiškėjai patys atsiėmė paraiškas ar dėl kitų priežasčių joms negali būti skiriamas finansavimas, vertinamos ir teikiamos finansavimo sprendimui priimti pagrindiniame sąrašė sudarytoje eilėje esančios paraiškos, kurioms nepakako Klimato kaitos specialiosios programos detalizuojančiame plane skirtų paramos lėšų. Projektų, esančių rezerviniame sąrašė, paraiškos gali būti vertinamos ir sprendimas skirti finansavimą priimamas tuo atveju, jei pateiktos subsidijos dydis, pareiškėjai patys atsiėmė paraiškas ar dėl kitų priežasčių joms negali būti skiriamas finansavimas. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą šiai priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o vertinimui ir finansavimui projektai teikiami eilės tvarka, pirmiausia iš neįvertintų paraiškų pagrindinio sąrašo ir iš rezervinio projektų sąrašo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Papildyta punktu:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

49². Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) turi teisę atmesti paraišką, jei nepateikiama bent pusė su paraiška privalomų pateikti dokumentų.

Jeigu atliekant paraiškų vertinimą nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (ar) paraiška užpildyta netinkamai, pareiškėjui raštu arba el. paštu siunčiamas pranešimas, kuriame paprašoma pareiškėjo per nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 5 darbo dienos ir ne ilgesnę kaip 15 darbo dienų, pateikti trūkstamus dokumentus ar informaciją. Jei per nurodytą terminą paraiška nepatikslinama ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti paraiškos, nepripažįstamos svarbiomis (ligos atvejis ar pan.), paraiška atmetama.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

50. Projektų vertinimą sudaro:

50.1. administracinės atitikties vertinimas;

50.2. aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas.

51. Projektų vertinimą atlieka Atsakingos institucijos darbuotojas, vadovaudamasis darbo procedūrų aprašu, patvirtintu Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu. Esant reikalui, gali būti pasitelkiami nepriklausomi ekspertai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

52. Atliekant projektų vertinimą, turi būti laikomasi šių principų:

52.1. skaidrumo ir nešališkumo – visi vertintojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą;

52.2. konfidencialumo – vertintojai atsako už tai, kad paraiškoje ir kituose pareiškėjo pateiktuose dokumentuose esanti informacija būtų naudojama tik vertinimo tikslais.

MAŽOS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

53. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenustatyta kitaip, paraiškos Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų mažos apimties projektų subsidijavimui ar paskolų teikimui vertinamos ir sprendimai dėl projektų finansavimo priimami supaprastinta tvarka, Atsakingai institucijai paraiškas priimant ir atrenkant tęstiniu būdu per 30 darbo dienų nuo paraiškos priėmimo. Tuo atveju, kai, vadovaujantis Tvarkos aprašo 63 punkto nuostata, aplinkos ministras vidutinės ir didelės apimties projektams yra nustatęs kitokį paraiškų priėmimo ir atrankos būdą – konkursą, šis būdas taikomas ir mažos apimties projektams, patenkantiems į tą pačią Metinėje sąmatoje nurodytą lėšų panaudojimo sritį, kaip ir minimi vidutinės ir didelės apimties projektai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

54. Mažos apimties projektų paraiškų administracinės atitikties, aplinkosauginis – techninis projekto vertinimas atliekamas vienu metu.

55. Neteko galios nuo 2016-05-04

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

56. Neteko galios nuo 2011-08-05

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin. 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

57. Atlikęs paraiškų administracinės atitikties ir aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą, Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) turi per 5 darbo dienas raštu pateikti Atsakingos institucijos vadovui vertinimo rezultatus ir išvadas apie projekto atitiktį aplinkosauginiams–techniniams kriterijams, pareiškėjo technines, organizacines, ekonomines ir finansines galimybes įgyvendinti projektą.

Paraiškos, netenkinančios einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitokių jame nustatytų reikalavimų, atmetamos.

Atsakingai institucijai, atmetus paraišką, informacija apie atmetą projektą ir paraiškos atmetimo priežastys pavištinamos Atsakingos institucijos interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

58. *Neteko galios nuo 2013-07-02*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.* 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

59. Atsakingos institucijos vadovas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo vertinimo išvadų gavimo pateikia šias išvadas kartu su visa vertinimo dokumentacija Aplinkos ministerijai arba Klimato kaitos specialiosios programos projektų atrankos komitetui (toliau – Atrankos komitetas), atsižvelgiant į paraiškų pateikimo bei atrankos būdą.

60. Paraiškas teikiant bei atrenkant konkurso būdu, Atsakingos institucijos įvertintus projektus atranka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas Atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir Atsakingos institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui.

61. Aplinkos ministras ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Atsakingos institucijos ar Atrankos komiteto išvadų gavimo priima motyvuotą sprendimą skirti (neskirti) finansavimą. Aplinkos ministro sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Aplinkos ministerijai ar Atrankos komitetui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar poreikio tikslinti paraišką, Atsakinga institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikia projektą Aplinkos ministerijai pakartotiniam vertinimui. Per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomos informacijos ar nepatikslinus paraiškos, paraiška pakartotinai nevertinama. Aplinkos ministerijai ar Atrankos komitetui atmetus paraišką dėl Atsakingos institucijos atlikto vertinimo netikslumų, Atsakinga institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

62. Apie priimtą sprendimą skirti arba neskirti finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Atsakingą instituciją bei paskelbia sprendimą skirti arba neskirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje. Šioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija, taip pat priežastys, dėl kurių atsisakyta skirti finansavimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

VIDUTINĖS IR DIDELĖS APIMTIES PROJEKTŲ PRIĖMIMAS, VERTINIMAS IR ATRANKA

63. Tvarkos aprašo 4.1, 4.2.2 ir 4.2.5 punktuose nurodytų vidutinės ir didelės apimties projektų paraiškų finansavimui gauti pateikimas, vertinimas ir sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimas atliekami vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais projektų paraiškų pateikimo ir atrankos būdais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

64. Nustatyta tvarka pateiktos paraiškos vertinamos eilės tvarka pagal jų registracijos datą projektų registracijos žurnale. Vienos paraiškos administracinės atitikties vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 darbo dienas nuo projekto registravimo dienos. Administracinės atitikties vertinimo metu nustatoma, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi reikalaujami dokumentai, ar pareiškėjas yra tinkamas subsidijai gauti, ar tenkinami nustatytieji specialieji reikalavimai. Paraiškos, netenkinančios einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane pareiškėjui ir (ar) paramos gavėjui keliamų ar kitokių jame nustatytų reikalavimų, atmetamos.

Atsakingai institucijai atmetus paraišką, informacija apie atmestą projektą ir paraiškos atmetimo priežastys paviešinamos Atsakingos institucijos interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

65. Paraiškos, visiškai atitinkančios administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, teikiamos toliau aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo etapui.

Jeigu paraiškos atitinka ne visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, tačiau tai netrukdo pereiti į aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo etapą, Atsakinga institucija gali priimti sprendimą perduoti tokias paraiškas aplinkosauginiam–techniniam projekto vertinimo etapui, galutinai nepabaigusi administracinės atitikties vertinimo. Tokiu atveju, administracinės atitikties vertinimo reikalavimai turi būti įgyvendinti iki aplinkosauginio–techninio vertinimo pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

65¹. Esant konkursiniam paraiškų teikimo būdui, tuo atveju, kai administracinės atitikties reikalavimus atitinkančiose paraiškose prašoma paramos suma labai viršija planuojamą paskirstyti paramos sumą, Atsakinga institucija gali sudaryti paraiškų eilę pagal projektų naudingumo kriterijus, nustatytus darbo procedūrų apraše, patvirtintame Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu. Paraiškoms, esančioms sudarytoje eilėje, kurioms pakanka einamųjų metų Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos, atliekamas aplinkosauginis–techninis vertinimas, o paraiškos, kurioms nepakanka paramos lėšų, toliau nevertinamos.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

65². Paraiškų eilę sudaroma vadovaujantis tik ta informacija, kurią pareiškėjas nurodė pateiktoje paraiškoje ir jos prieduose.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

65³. Pateiktoje paraiškoje nurodyti duomenys be Atsakingos institucijos paklausimo po paramos paraiškos pateikimo dienos negali būti koreguojami ar tikslinami.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

65⁴. Tais atvejais, kai atlikus paraiškų, esančių sudarytoje eilėje, aplinkosauginį techninį vertinimą, matyti, kad po vertinimo projekto naudingumo rodikliai nepasiekia pradinėje paraiškoje deklaruotų rodiklių ir pasikeičia pirminė paraiškų eilė, atliekamas kitų, patikslintoje eilėje esančių paraiškų, kurioms pakanka Klimato kaitos specialiosios programos

lėšų naudojimo sąmatą detalizuojančiame plane nurodytos paramos, aplinkosauginis techninis vertinimas. Vertinami ir teikiami Atrankos komitetui tik tie projektai, kuriems po aplinkosauginio techninio vertinimo pakanka Klimato kaitos specialiosios programos detalizuojančiame plane nurodytos paramos.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

66. Aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą organizuoja ir atlieka Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) ir, esant reikalui, nepriklausomas (-i) ekspertas (-ai).

67. Aplinkosauginio–techninio projekto vertinimo metu vertinama, ar, atsižvelgiant į vietovės sąlygas ir aplinkos būklę, įdiegus projekte numatytą technologiją, faktiškai gali būti pasiektas paraiškoje nurodytas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo efektas ar kiti tikslai. Taip pat vertinama paraiškoje numatytų komponentų būtinybė, atliekama galimų alternatyvų analizė, nagrinėjamas išlaidų tinkamumas, išlaidų dydžio pagrįstumas, projekto tęstinumo užtikrinimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

68. Atsakinga institucija turi užtikrinti, kad aplinkosauginis–techninis projekto vertinimas truktų ne ilgiau kaip 60 darbo dienų nuo atlikto paraiškos administracinės atitikties vertinimo datos išskyrus atvejus, kada aplinkos ministro įsakymu nustatyta kitaip. Šis terminas gali būti Atsakingos institucijos vadovo motyvuotu sprendimu pratęstas, atsižvelgus į gautų paraiškų apimtį ir skaičių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

69. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų atveju atitikties aplinkos ministro įsakymu patvirtintiems aplinkosauginiams–techniniams kriterijams vertinimas atliekamas vadovaujantis Atsakingos institucijos nustatyta tvarka bei Tvarkos aprašo 2 priede nurodyta Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika.

69¹. Įrangos, projektavimo ir rangos darbų viešieji pirkimai turi būti baigti ir pirkimo sutartys (preliminarijos sutartys) pasirašytos iki finansavimo sutartyje nustatyto termino. Atsakingai institucijai turi būti pateikiamos pasirašytos pirkimo sutartys (preliminarijos sutartys), laimėtojų pasiūlymai, pirkimo sąlygos, viešųjų pirkimų komisijos protokolai, susirašinėjimo su tiekėjais dokumentai.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

70. *Neteko galios nuo 2011-08-05*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

71. Atlikęs aplinkosauginį–techninį projekto vertinimą, Atsakingos institucijos darbuotojas (-ai) turi per 5 darbo dienas raštu pateikti Atsakingos institucijos vadovui vertinimo rezultatus ir savo išvadas apie projekto atitiktį aplinkosauginiams–techniniams kriterijams, pareiškėjo technines, organizacines, ekonomines ir finansines galimybes įgyvendinti projektą ir pasiekti paraiškoje nurodytą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo efektą.

Vertinimo metu Atsakingai institucijai nustačius, kad pateiktoje paraiškoje numatytų projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma ir prašomas projektui skirti lėšų dydis yra didesni už Atsakingos institucijos kainų pagrįstumo įvertinimą pagal rinkos kainas, Atsakinga institucija raštu informuoja pareiškėją apie siūlomą skirti subsidijos dydį. Pareiškėjas Atsakingai

institucijai pateikia atsakymą apie sutikimą (nesutikimą) dėl siūlomo skirti subsidijos dydžio. Suvestinė informacija apie pareiškėjų atsakymus pateikiama Atrankos komitetui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

72. Vertinimo rezultatai ir išvados kartu su užpildyta Atsakingos institucijos nustatyta projekto apibendrinimo forma bei kita su projektu susijusia informacija Atsakingos institucijos raštu teikiami Aplinkos ministerijai arba Atrankos komitetui, atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos nustatytą paraiškų pateikimo bei atrankos būdą.

73. Paraiškas teikiant ir atrenkant konkurso būdu, Atsakingos institucijos įvertintus projektus atranka ir pasiūlymus dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) rengia aplinkos ministro įsakymu sudarytas Atrankos komitetas, vadovaudamasis aplinkos ministro patvirtintu Atrankos komiteto darbo reglamentu ir atsižvelgdamas į finansuojamas veiklos kryptis, Atsakingos institucijos darbuotojų parengtus projekto apibendrinimus, projektus vertinusių nepriklausomų ekspertų ir Atsakingos institucijos darbuotojų išvadas, paraiškose ir su jomis pateiktuose dokumentuose esančią informaciją.

Kai projektams, surinkusiems vienodą balų skaičių, finansuoti nepakanka pagal priemonę planuotų paskirstyti lėšų sumos, Atrankos komitetas turi teisę suteikti prioritetą projektui (-ams), pagal pasirinktą vieną iš taikytų vertinant paraiškas atrankos kriterijų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

73¹. Atrankos komitetas gali priimti rekomendacijas dėl rezervinio projektų sąrašo sudarymo, kuriems atsiradus papildomoms lėšoms būtų skiriamas finansavimas. Toks sąrašas sudaromas iš pareiškėjų pateiktų projektų, kurie perėjo visus vertinimo etapus, tačiau dėl kurių nebuvo priimta rekomendacija skirti finansavimą, nes buvo viršytas Kvietime numatytas paskirstyti lėšų limitas. Projektai į rezervinį sąrašą įtraukiami eiliškumo tvarka pradedant nuo surinkusių daugiausia balų. Rezervinį projektų sąrašą tvirtina aplinkos ministras. Einamaisiais metais priėmus sprendimą skirti papildomą finansavimą šiai priemonei, naujas kvietimas neskelbiamas, o finansavimui projektai teikiami eilės tvarka iš rezervinio projektų sąrašo.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

74. Atrankos komiteto atrinkti projektai ir rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo projektų atrinkimo teikiami aplinkos ministrui Atrankos komiteto rekomendacijos dėl finansavimo skyrimo projektams iš rezervinio projektų sąrašo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo papildomo finansavimo skyrimo teikiami aplinkos ministrui. Paraiškas teikiant ir atrenkant testiniu būdu, Atsakinga institucija projektų vertinimo rezultatus ir išvadas teikia aplinkos ministrui tiesiogiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

75. Vadovaujantis šiomis Atsakingos institucijos išvadomis ar Atrankos komiteto rekomendacijomis, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jų gavimo išskyrus atvejus, kada aplinkos ministro įsakymu nustatyta kitaip, priimamas sprendimas dėl finansavimo skyrimo (neskyrimo) kiekvienam atrinktam projektui ir kiekvienam atrinktam projektui iš rezervinio projektų sąrašo. Sprendimas skirti finansavimą įforminamas aplinkos ministro įsakymu. Aplinkos ministro sprendimas neskirti finansavimo įforminamas Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodomi sprendimą pagrindžiantys objektyvūs duomenys, teisės aktų normos, sprendimo motyvai ir sprendimo apskundimo tvarka. Apie priimtą sprendimą skirti (neskirti) finansavimą Aplinkos ministerija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją ir Atsakingą instituciją bei paskelbia sprendimą skirti finansavimą Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, *Žin.*, 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 112301MISAK00D1-619

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

76. Atrankos komiteto ar aplinkos ministro atmeti projektai grąžinami Atsakingai institucijai nurodant atmetimo priežastis. Atrankos komitetui ar aplinkos ministrui atmetus projektą dėl informacijos trūkumo ar paraiškos tikslinimo, Atsakinga institucija kreipiasi į pareiškėją prašydama per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pateikti trūkstamą informaciją ar patikslinti paraišką ir, ją gavus, teikti projektą pakartotiniam vertinimui. Per Atsakingos institucijos nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomos informacijos, paraiška nevertinama. Aplinkos ministrui ar Atrankos komitetui atmetus paraišką dėl vertinimo netikslumų, Atsakinga institucija organizuoja pakartotinį vertinimą.

VII. SUTARČIŲ DĖL FINANSAVIMO TEIKIMO SUDARYMAS

77. Informacija apie projektus, kurių įgyvendinimui numatyta skirti arba neskirti finansavimo, turi būti paskelbta Atsakingos institucijos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie aplinkos ministro priimtą sprendimą skirti arba neskirti finansavimą gavimo. Šioje informacijoje turi būti nurodyti pareiškėjai, projektų pavadinimai, planuojama veikla ir rezultatai, numatoma skirti paskola ar subsidija, taip pat priežastys, dėl kurių atsisakyta skirti finansavimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

78. Priėmus sprendimą skirti finansavimą, Atsakinga institucija teisės aktų nustatyta tvarka skiriamą finansavimo sumą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos registre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

79. Subsidijos skyrimo atveju Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ir pareiškėjas pasirašo finansavimo sutartį, išskyrus tokius mažos apimties projektus, kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, taip pat projektus, kurie įgyvendinami daugiabučiuose namuose pagal Programos lėšų naudojimo sąmatose nurodytas finansavimo priemones.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

79¹. Tais atvejais, kai sutartis nesudaroma, pareiškėjas privalo laikytis įsipareigojimų, kurie nurodyti pateiktoje paraiškoje, pareiškėjo deklaracijoje ir šiame Tvarkos apraše.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

80. Jeigu aplinkos ministro įsakymu nenumatyta kitaip, Atsakinga institucija ar Aplinkos ministerija (informacinių ir tiriamųjų klimato kaitos projektų atveju) ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo parengia finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui derinti. Finansavimo sutartis turi būti suderinta ir pasirašyta per 2 mėnesius nuo sutarties projekto pateikimo derinti dienos. Per nustatytą terminą dėl pareiškėjo kaltės nepasirašius suderintos finansavimo sutarties, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako.

Skyrus finansavimą aplinkos ministro įsakymu, iki pasirašant finansavimo sutartį, pareiškėjas, esant Atsakingos institucijos pritarimui, gali patikslinti paraišką, pakeisdamas tuos projektų techninius sprendimus, kurių nebuvo galima numatyti paraiškos teikimo ar

vertinimo metu, jeigu juos pakeitus išlieka sąlygos pasiekti vertinimo išvadose ir ataskaitose nurodytus projekto aplinkosaugos rodiklius, planuojamus energijos sutaupymus, nedidinant mokamos subsidijos sumos.

Pareiškėjui atlikus projekto viešuosius pirkimus ir sudarius pirkimo sutartis, aplinkos ministro įsakymu pareiškėjo projektui paskirtas maksimalus subsidijos dydis tikslinamas finansavimo sutartyje, neviršijant aplinkos ministro įsakyme nurodyto maksimalaus subsidijos dydžio.

Subsidijos dydis, neviršijant aplinkos ministro įsakyme nurodyto maksimalaus subsidijos dydžio, taip pat aplinkosauginiai rodikliai, jei parengus techninį (darbo) projektą keičiasi paraiškoje numatytas kiekis arba įgyvendinus projektą, faktinis kiekis skiriasi nuo suprojektuoto ar nurodyto paraiškoje, tikslinami taip:

jeigu paraiškoje nustatytos projekto apimtys padidėja ir dėl to didėja aplinkosauginio rodiklio reikšmės, ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu tikslinamos paraiškoje numatytos projekto apimtys ((atnaujinimo) modernizavimo atvejais taip pat pateikiamas patikslintas energijos vartojimo auditas) ir finansavimo sutartyje įrašomas naujas patikslintas aplinkosaugos rodiklis;

jeigu paraiškoje nustatytos projekto apimtys padidėja, tačiau aplinkosauginio rodiklio reikšmės lieka nepakitusios, ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu pateikiami aplinkosauginio rodiklio skaičiavimai ir finansavimo sutartyje tikslinamos paraiškoje numatytos projekto apimtys;

jeigu paraiškoje nustatytos projekto apimtys didėja ar sumažėja ir dėl to keičiasi aplinkosauginio rodiklio reikšmės ne daugiau kaip 10 proc., o aplinkosauginio rodiklio pasikeitimas neįtakoja subsidijos dydžio ir projekto vietos paraiškų eilėje pagal projektų naudingumo kriterijus, ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu tikslinamos paraiškoje numatytos projekto apimtys ((atnaujinimo) modernizavimo atvejais taip pat pateikiamas patikslintas energijos vartojimo auditas) ir finansavimo sutartyje įrašomas patikslintas aplinkosaugos rodiklis;

jeigu paraiškoje nustatytos projekto apimtys didėja ar sumažėja ir dėl to keičiasi aplinkosauginio rodiklio reikšmės daugiau kaip 10 proc. arba aplinkosauginio rodiklio pasikeitimas įtakoja subsidijos dydį arba įtakoja projekto vietą paraiškų eilėje pagal projektų naudingumo kriterijus, tikslinamos paraiškoje numatytos projekto apimtys ((atnaujinimo) modernizavimo atvejais taip pat pateikiamas patikslintas energijos vartojimo auditas) ir, Aplinkos ministerijai pritarus, atliekamas paraiškos perversinimas. Atsakinga institucija vertinimo išvadas teikia Aplinkos ministerijai patikslintam sprendimui priimti. Po perversinimo atliekami atitinkami finansavimo sutarties pakeitimai. Šiuo atveju Atsakingos institucijos mokėjimai nevykdomi iki nebus atlikti finansavimo sutarties pakeitimai;

Mokėtinos subsidijos dydis mažinamas atsižvelgiant į sumažėjusį prekių, paslaugų, darbų kiekį. Pasikeitus projekto kiekiui, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu. Atsiradus nenumatytoms papildomoms projekto išlaidoms, jeigu neviršijama aplinkos ministro įsakymu skirta maksimali subsidijos suma, pareiškėjui ir Atsakingai institucijai įforminus finansavimo sutarties pakeitimą ar papildymą, šios išlaidos gali būti pripažintos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Pareiškėjui atlikus viešuosius pirkimus, išlaidos finansavimo sutartimi patvirtintoje sąmatoje gali būti perskirstytos tarp skirtingų sąmatos eilučių nekeičiant bendros subsidijos vertės, tai įforminant finansavimo sutarties pakeitimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

81. Paskolos skyrimo atveju Atsakinga institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoja kredito įstaigą apie sprendimą teikti Programos lėšomis paskolą ir jos teikimo

sąlygas. Jei kredito įstaiga nurodytomis sąlygomis sutinka šio Tvarkos aprašo III skyriuje nustatyta tvarka suteikti paskolą pareiškėjui, kredito įstaiga ir Aplinkos ministerija pasirašo tikslinės paskolos sutartį.

82. Ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo tikslinės paskolos sutarties pasirašymo pareiškėjas ir kredito įstaiga turi sudaryti paskolos suteikimo sutartį ir šios sutarties kopiją pateikti Aplinkos ministerijai ir Atsakingai institucijai.

83. Atsakinga institucija ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo tikslinės paskolos sutarties sudarymo parengia projekto finansavimo sutarties projektą ir pateikia pareiškėjui pasirašyti. Pareiškėjas turi pasirašyti finansavimo sutartį per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos. Pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos, laikoma, kad pareiškėjas finansavimo atsisako. Tikslinės paskolos sutartyje numatoma sąlyga, kad pareiškėjui nepasirašius finansavimo sutarties per 1 mėnesį nuo sutarties projekto gavimo dienos tikslinės paskolos sutartis nutraukiama.

VIII. PROJEKTŲ PRIEŽIŪRA

84. Tvarkos aprašo 4.1 ir 4.2 punktuose nurodytų projektų, išskyrus kompensacinėmis išmokomis remiamus fizinių asmenų projektus, priežiūrą sudaro šie etapai:

84.1. parengiamasis etapas – aplinkosauginio–techninio paraiškos vertinimo metu atsitiktine tvarka pasirenkama ne mažiau kaip 30 procentų paraiškų, kurių atveju bent du Atsakingos institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto įgyvendinimo vietos ir techninių sąlygų patikrą, apsilankant projekto įgyvendinimo vietoje ir patikrinant paraiškoje ir kartu su ja pateiktuose dokumentuose esančios informacijos atitiktį esamai situacijai;

84.2. techninio įgyvendinimo etapas – projekto įgyvendinimo metu, kai taikomas sąskaitų apmokėjimo būdas, prireikus bent du Atsakingos institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas gali atlikti įgyvendinamo projekto techninių parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje ir įvertinti projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai;

84.3 galutinio įgyvendinimo etapas – įgyvendinus projektą, bent du Atsakingos institucijos darbuotojai ir, esant reikalui, nepriklausomas ekspertas atlieka projekto techninio įgyvendinimo parametrų patikrą projekto įgyvendinimo vietoje (tai atliekama sumontavus ir pradėjus eksploatuoti įrangą) ir įvertina projekto įgyvendinimo atitiktį paraiškoje pateiktai informacijai. Atsakingos institucijos darbuotojai turi patikrinti išlaidų pagrindimo dokumentuose deklaruotą prekių, paslaugų ir darbų atlikimo kiekį, dydžius, įsitikina jų faktiniu buvimu ir eksploatavimu pagal paskirtį, projekto užbaigtumu pagal teisės aktų reikalavimus ir kt. Jei projektai finansuojami subsidijų forma, tai galutinė subsidijos dalis išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą. Jei pareiškėjas pateikia vienintelį mokėjimo prašymą per projekto įgyvendinimo laikotarpį, subsidija išmokama tik atlikus galutinio įgyvendinimo etapo patikrą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

84¹. Pareiškėjas per 5 darbo dienas nuo galutinės ataskaitos patvirtinimo datos informuojamas apie šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos laikotarpio pradžią.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

84². Pareiškėjas kartu su galutiniu mokėjimo prašymu Atsakingai institucijai turi pateikti šiuos dokumentus:

84².1. pagal finansavimo sutarties priedą parengtą ir įformintą galutinio įgyvendinimo ataskaitą;

84².2. esant avansiniam apmokėjimui, informaciją apie projekto sąskaitoje sukauptas palūkanas. Projekto sąskaitoje sukaupėtų palūkanų dydžiu mažinama pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtina suma, jei sukaupėtų palūkanų dalis yra didesnė už pagal galutinį mokėjimo prašymą mokėtiną projekto sumą, tokiu atveju, pareiškėjas privalo grąžinti perviršį į Atsakingos institucijos nurodytą sąskaitą;

84².3. vidutinės ir didelės apimties projektų atveju – projekto išlaidų audito išvadą;

84².4. pasiektus atitinkamoje priemonėje keliamus tikslus pagrindžiančius dokumentus (pavyzdžiui, Pastato energinio naudingumo sertifikatą ir pan.);

84².5. ilgalaikio turto įvedimo į apskaitą dokumentus. Tuo atveju, jeigu diegiama įranga, taip pat turi būti pateikti įrangos įvedimo į eksploataciją aktai;

84².6. statybos, kuri yra finansuojamo projekto dalis, užbaigimo, atlikto Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, patvirtinančius dokumentus;

84².7. faktinį atliktų darbų, įsigytų prekių ir paslaugų kiekį pagrindžiančius dokumentus;

84².8. kitus Atsakingos institucijos nurodytus dokumentus.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

85. Pareiškėjai, įgyvendinantys vidutinės ir didelės apimties projektus, projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje privalo atlikti galutinį projekto išlaidų auditą:

85.1. galutinį projekto išlaidų auditą turi atlikti turintys teisę atlikti tokį auditą atestuoti auditoriai;

85.2. išlaidų audito išvada turi būti pateikta subsidijos teikimo atveju Atsakingai institucijai paskolos teikimo atveju ir Aplinkos ministerijai kartu su galutinio projekto įgyvendinimo ataskaita ir galutiniu mokėjimo prašymu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

85.3. Projekto išlaidų auditas turi apimti:

85.3.1. tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymuose deklaruojamų patirtų išlaidų pagal finansavimo sutartį patikrinimą, atsižvelgiant į finansavimo sutarties sąlygas ir paramos teikimo reglamentavimą;

85.3.1.1. ar patirtos išlaidos yra numatytos finansavimo sutartyje;

85.3.1.2. ar išlaidos patirtos tinkamu finansuoti laikotarpiu;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

85.3.2. atsiskaitymų su trečiosiomis šalimis už sutartyje numatytus darbus ar paslaugas (pvz., partneriais, tiekėjais, darbuotojais) patikrinimą;

85.3.3. galutinio mokėjimo prašyme prašomos apmokėti sumos nustatymo teisingumą, atsižvelgiant į pateiktus avanso, jei avanso mokėjimo prašymas buvo pateiktas, ir tarpinio mokėjimo prašymus;

85.3.4. patikrinimą, ar projekto pajamos iš finansuojamos veiklos ir (ar) sukurtų produktų, jei tokios buvo gautos, tinkamai įtrauktos į buhalterinę apskaitą ir deklaruotos mokėjimo prašymuose;

85.3.5. patikrinimą, ar projekto galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje pateikta finansinė informacija sutampa su avanso, jei jis buvo teiktas, tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymuose pateikta informacija bei apima visas išlaidas ir finansavimo šaltinius pagal finansavimo sutartį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

85.4. Auditorius, atlikęs visų projekto išlaidų auditą (patikrinus tarpinio ir galutinio mokėjimo prašymus), radęs nukrypimų, turi juos nurodyti išlaidų audito išvadoje. Kiekvienas atvejis turi būti identifikuotas pagal projekto biudžeto išlaidų kategorijas, išlaidų pavadinimą, dokumentą ir sumą. Kur įmanoma, neatitikimas turi būti nurodytas pinigine išraiška. Projekto finansinių išlaidų audito išlaidų bei šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo stebėsenos ataskaitos patvirtinimo išlaidų netikrina atestuoti auditoriai ir dėl jų nepasisakoma galutinio projekto audito išvadoje.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

86. Didelės ir vidutinės apimties Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų atveju pareiškėjas Atsakingai institucijai privalo pateikti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaitas, kuriose turi būti nurodyta veikla ir (ar) įrenginys, kuro rūšis, sunaudoto kuro kiekis (pagamintos šilumos energijos kiekis), sutaupyta šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vienerius metus ir kita susijusi informacija, kuri turi būti pagrįsta apskaitos prietaisų parodymais ir (ar) skaičiavimų rezultatais:

86.1. praėjus 15 mėnesių po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už pirmus 12 mėnesių veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos. Pirmų metų ataskaitas turi patvirtinti nepriklausomi vertintojai. Nepriklausomų vertintojų patvirtinta ir Atsakingos institucijos darbuotojo patikrinta Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaita per 20 darbo dienų nuo jos gavimo datos teikiama Atsakingos institucijos vadovui patvirtinti arba sprendimui pagal Tvarkos aprašo 98 punktą priimti;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

86.2. praėjus 27 mėnesiams po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už pirmus 24 mėnesius veiklos po galutinio projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos;

86.3. praėjus 39 mėnesiams po projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos – už galutinius 36 mėnesių veiklos po projekto galutinio įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

86¹. Atsižvelgiant į nustatytosios šiltnamio efektą sukeliančių dujų normos vienetų įsigijimo ir perleidimo sutartyse nustatytas sąlygas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu pareiškėjams gali būti nustatyti papildomi projektų priežiūros reikalavimai.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

86². Atsakinga institucija atlieka visas funkcijas, susijusias su projektų priežiūra projektų įgyvendinimo laikotarpiu ir pasibaigus šiam laikotarpiui, ir užtikrina, kad Pareiškėjai laikytųsi visų teisės aktuose, sutartyse ir paraiškose nustatytų reikalavimų ir įsipareigojimų.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

IX. INVESTAVIMAS Į ĮMONIŲ AKCINĮ KAPITALĄ

87. Programos lėšos investuojant į įmonių akcinį kapitalą naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [54-1492](#); 2002, Nr. [60-2412](#)), Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymu (Žin., 2003, Nr. [74-3424](#); 2007, Nr. [117-4772](#)), Lietuvos

Respublikos kontroliuojančiųjų investicinių bendrovių įstatymu (Žin., 2003, Nr. [74-3425](#)), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu (Žin., 2000, Nr. [64-1914](#); 2003, Nr. [123-5574](#)), Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu (Žin., 2007, Nr. [17-626](#)), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymu (Žin., 2007, Nr. [17-627](#)), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu ir kitais teisės aktais.

88. Metinėje programos sąmatoje numatytas Programos lėšas investicijoms į įmonių akcinį kapitalą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu patikėjimo teise valdo Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka viešo konkurso būdu parinkta valdymo įmonė.

89. Programos lėšų investavimo į įmonių akcinį kapitalą sąlygos numatomos investavimo sąlygų sutartyje, kurią pasirašo Aplinkos ministerija su konkursą laimėjusia valdymo įmone.

90. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo minėtos sutarties pasirašymo valdymo įmonė turi užregistruoti privataus kapitalo kolektyvinio investavimo subjektą (toliau – Investicinį fondą) Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje kartu su valdymo įmonės parengtomis ir su Aplinkos ministerija suderintomis investavimo taisyklėmis ir prospektu.

91. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu priimto sprendimo investuoti Aplinkos ministerija perduoda šiam tikslui skirtas Programos lėšas, įsigydama Investicinio fondo vienetų už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime numatytą sumą.

92. Investavimo sąlygų sutartyje privalo būti nustatytos šios sąlygos:

92.1. per investavimo sąlygų sutartyje nustatytą laikotarpį, tačiau ne vėliau kaip per 1 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo valdymo įmonė turi pritraukti ne mažiau kaip 30 procentų papildomų lėšų į Investicinį fondą;

92.2. vadovaujantis investavimo sąlygų sutartyje numatytais terminais ir sąlygomis, investavimo taisyklėmis ir prospektu, valdymo įmonė iš Investicinio fondo lėšų turi įsigyti tikslinių įmonių akcijų ir atlikti visas investavimo sąlygų sutartyje numatytas su akcijų valdymu susijusias funkcijas;

92.3. investavimu turi būti pasiektas toks aplinkosauginis efektas: 0,3 Eur investicijų turi būti sumažinti ne mažiau nei du kilogramai CO₂ ekvivalento per projekto vykdymo laikotarpį. Bendras išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 2 priede nustatytą Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

92.4. vadovaujantis investavimo sąlygų sutarties nuostatomis tikslinės investicijos į įmonių akcinį kapitalą turi būti padarytos ne vėliau kaip 2 metus nuo Investicinio fondo užregistravimo;

92.5. Investicinio fondo lėšų investavimo periodas – nuo 2 iki 5 metų;

92.6. Investicinio fondo veikimo trukmė – 7 metai su galimybe pratęsti dar 2 metams. Investavimo sąlygų sutartyje numatyta tvarka ir sąlygomis;

92.7. metinis Investicinio fondo valdymo mokestis (įskaitant depozitoriumo, audito ir kitus mokėjimus) – ne daugiau kaip 3 procentai visų fondo lėšų;

92.8. metinė investicinė fondo grąža, kuri turi būti ne mažesnė nei buvo nustatyta viešo konkurso valdymo įmonei parinkti dokumentuose;

92.9. Investicinio fondo vienetų išpirkimo tvarka ir sąlygos;

92.10. Investicinio fondo lėšų panaudojimo priežiūros ir ataskaitų teikimo tvarka;

92.11. atsakomybė už įsipareigojimų pagal investavimo sąlygų sutartį nevykdymą.

93. Lėšos, gautos išpirkus investicinio fondo vienetus, pervedamos į valstybės išdo sąskaitą, kurioje laikomos Programos lėšos, ir naudojamos Metinėje sąmatoje numatytiems projektams finansuoti.

X. KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ TEIKIMAS DAUGIABUČIAMS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

94. Kompensacinės išmokos daugiabučių namo butų ir kitų patalpų savininkams (fiziniams ir juridiniams asmenims), įgyvendinusiems daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektą ir pasiekusiems ne mažesnę kaip D pastato energinio naudingumo klasę ir skaičiuojamosios šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 40 procentų, palyginti su skaičiuojamosiomis šiluminės energijos sąnaudomis iki atnaujinimo (modernizavimo) projekto įgyvendinimo, mokamos vadovaujantis Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1725 (*Žin.*, 2009, Nr. [156-7024](#); 2011, Nr. [164-7823](#)), nustatyta tvarka ir sąlygomis.

95. Lėšos kompensacinėms išmokoms numatomos metinėje Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatoje.

96. Su kompensacinių išmokų mokėjimu susijusios valstybės pagalbos dydį Suteiktos valstybės pagalbos registre registruoja Būsto ir urbanistinės plėtros agentūra.

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

X¹. KOMPENSACINIŲ IŠMOKŲ TEIKIMAS FIZINIAMS ASMENIMS

97¹. Kompensacinės išmokos fiziniams asmenims pagal Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančiame plane nurodytas priemones mažos apimties projektams įgyvendinti teikiamos tokiomis sąlygomis:

97¹.1. patvirtinus Metinį Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatą detalizuojantį planą, kuriame nurodomos kompensacinė išmoka fiziniams asmenims remiamos priemonės, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų Atsakinga institucija paskelbia savo interneto svetainėje kvietimus teikti Projekto registracijos formas šioms priemonėms įgyvendinti ir kitą reikalingą informaciją. Projekto registracijos formą tvirtina Atsakingos institucijos direktorius;

97¹.2. pareiškėjas, norintis gauti kompensacinę išmoką fiziniams asmenims, turi tiesiogiai ar naudojantis pašto ir (ar) pasiuntinių teikiamomis paslaugomis pateikti Atsakingai institucijai užpildytą ir pasirašytą Projekto registracijos formą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

97¹.3. Projekto registracijos formoje turi būti pateikta informacija apie ketinamų įgyvendinti priemonių apimtį ir kita Projekto registracijos formoje reikalaujama informacija. Projekto įgyvendinimo laikotarpis negali būti ilgesnis kaip iki metų, einančių po metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, kovo 31 d. Netinkamai ar nepilnai užpildyta Projekto registracijos forma atmetama ir negali būti tikslinama, gali būti tik teikiama naujai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

97¹.4. Atsakinga institucija per 3 darbo dienas nuo Projekto registracijos formos gavimo dienos paskaičiuoja maksimalią paramos sumą, vadovaudamasi pareiškėjo nurodyta ketinamų įgyvendinti priemonių apimtimi, maksimaliais tinkamų išlaidų dydžiais, patvirtintais aplinkos ministro įsakymu ir Metinėje sąmatoje ar Klimato kaitos specialiosios programos sąmatą detalizuojančiame plane nustatytu procentiniu maksimaliu subsidijos dydžiu. Apie Atsakingos institucijos paskaičiuotą maksimalią paramos sumą pareiškėjas informuojamas Projekto registracijos formoje nurodytu būdu. Nesutikimas įgyvendinti projektą su Atsakingos

institucijos paskaičiuota maksimalia parama turi būti pateiktas per 5 darbo dienas nuo rašto su paskaičiuota maksimalia paramos suma gavimo. To nepadarius laikoma, kad pareiškėjas sutinka ir įsipareigoja su nustatyta maksimaliu kompensacinės išmokos dydžiu įgyvendinti projektą;

97¹.5. pareiškėjų Projekto registracijos formos Atsakingos institucijos priimamos, kol pakanka numatytai priemonei skirtų lėšų. Pareiškėjų Projektų registracijos formos yra registruojamos eilės tvarka pagal gavimo datą, iš jų yra sudaromas projektų registracijos sąrašas;

97¹.6. pasibaigus atitinkamai priemonei numatytoms lėšoms, Projekto registracijos formų priėmimas stabdomas. Per 10 darbo dienų po Projektų registracijos formų priėmimo sustabdymo Pareiškėjai Projektų registracijos formas gali teikti į rezervinį projektų sąrašą. Pareiškėjai, Projektų registracijos formas išsiuntę registruotu paštu ar pristatę tą pačią dieną po pranešimo, kad sustabdytas Projektų registracijos formų priėmimas, įtraukiami į rezervinį projektų sąrašą. Pareiškėjai, kurių Projektų registracijos formos registruotu paštu buvo išsiųstos iki Projektų registracijos formų priėmimo sustabdymo, bet gautos vėliau, nei buvo paskelbtas sustabdymas, taip pat įtraukiami į rezervinį projektų sąrašą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

97¹.7. projektų registracijos ir rezervinis projektų sąrašas tvirtinamas Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu ir yra skelbiamas Atsakingos institucijos interneto svetainėje;

97¹.8. patvirtintą projektų registracijos sąrašą pareiškėjas gali prašyti patikslinti ne daugiau kaip vieną kartą, siekiant pakeisti arba papildyti ketinamą įgyvendinti projekto komponentą ir (ar) kiekį (neviršijant Atsakingos institucijos apskaičiuotos pareiškėjui maksimalios paramos sumos) ar siekiant būti išbrauktam iš sudaryto sąrašo. Tais atvejais, kai patvirtintame projektų registracijos sąraše esantis pareiškėjas negali projekto įgyvendinti iki metų, einančių po metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, kovo 31 d., jis apie tai ne vėliau kaip iki metų, kai pareiškėjas yra pateikęs Projekto registracijos formą, gruodžio 1 d. turi raštu ar el. paštu informuoti Atsakingą instituciją;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

97¹.9. einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną registracijos formą paskelbtiems kvietimams pagal tą pačią Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančio plano priemonę;

97¹.10. Kompensacinių išmokų fiziniams asmenims atveju vadovaujamosi maksimaliais tinkamų išlaidų dydžiais, patvirtintais aplinkos ministro įsakymu. Pareiškėjai nevykdo pirkimų pagal Tvarkos aprašo 40 punkte nurodytus teisės aktus. Tais atvejais, kai faktinė išlaidų vertė yra mažesnė negu nustatyti maksimalūs tinkamų išlaidų dydžiai, finansuojama pagal faktinę vertę;

97¹.11. įgyvendinęs projektą, pareiškėjas pateikia Atsakingai institucijai tinkamai įformintą mokėjimo prašymą, Pareiškėjo deklaraciją, visus išlaidas pagrindžiančių bei apmokėjimą įrodančių dokumentų originalus ar Atsakingos institucijos nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas, pasiektus atitinkamoje priemonėje keliamus tikslus ir kitus Atsakingos institucijos kvietime nurodytus dokumentus. Tinkamoms išlaidoms, jas patvirtinančių dokumentų pateikimui ir įforminimui taikytinos Tvarkos aprašo V skyriaus nuostatos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

97¹.12. Atsakinga institucija faktinius tinkamų išlaidų dydžius apskaičiuoja vadovaudamasi pareiškėjo pateiktais išlaidas pagrindžiančiais ir apmokėjimą įrodančiais dokumentais, neviršijant aplinkos ministro įsakymu patvirtintų maksimalių tinkamų išlaidų dydžių ir Atsakingos institucijos apskaičiuotos maksimalios paramos sumos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

97¹.13. jeigu su mokėjimo prašymu pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) mokėjimo prašymas užpildytas netinkamai, pareiškėjas per Atsakingos institucijos nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 5 darbo dienas ir ne ilgesnę kaip 10 darbo dienų, turi pateikti trūkstamus dokumentus ir (ar) patikslinti mokėjimo prašymą. Jei per nurodytą terminą mokėjimo prašymas nepatikslinamas ar nepateikiami trūkstami dokumentai ir priežastys, kodėl nebuvo galima per nurodytą terminą patikslinti nepripažįstamos svarbiomis (ligos atvejis ar pan.), mokėjimo prašymas atmetamas;

97¹.14. Atsakinga institucija patikrina pateiktą tinkamai įformintą mokėjimo prašymą ir visus išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų originalus arba Atsakingos institucijos nustatyta tvarka patvirtintas jų kopijas, taip pat atlieka patikrą projekto įgyvendinimo vietoje. Atsakinga institucija atlieka ne mažiau kaip 70 proc. projektų patikrų jų įgyvendinimo vietose, atrenkant atsitiktine tvarka. Atsakingos institucijos darbuotojų nurodyti rizikingi projektai, atitinkantys Atsakingos institucijos direktoriaus įsakymu nustatytus kriterijus, tikrinami jų įgyvendinimo vietose privaloma tvarka. Jei nėra trūkumų, mokėjimo prašymas teikiamas Atsakingos institucijos direktoriui patvirtinti apmokėjimui. Finansavimo sutartis nesudaroma. Atsakinga institucija gali, jei mokėjimo prašymas yra su neesminiais trūkumais, priimti sprendimą apmokėti išlaidas pagal tą dalį mokėjimo prašymo, dėl kurios pagrįstumo jai ir pareiškėjui nekyla abejonių;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

97¹.15. Projekto išlaidos Atsakingos institucijos apmokamos ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo pareiškėjo tinkamai įforminto mokėjimo prašymo ir visų išlaidas pagrindžiančių ir (ar) apmokėjimą įrodančių dokumentų originalų arba Atsakingos institucijos nustatyta tvarka patvirtintų dokumentų kopijų registravimo dienos, taip pat, jei Atsakingai institucijai atlikus patikrą projekto įgyvendinimo vietoje nerandama trūkumų. Pareiškėjas Projekto registracijos formoje nurodytu būdu informuojamas apie mokėjimo prašymo patvirtinimą ir pervestą paramos sumą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

97¹.16. neteisingai apskaičiuotą ir pareiškėjui pervestą kompensacinę išmoką pareiškėjas įsipareigoja grąžinti per 10 darbo dienų nuo Atsakingos institucijos pareikalavimo dienos;

97¹.17. jeigu užregistruotas pareiškėjas neįgyvendina projekto ir (ar) nepateikia mokėjimo prašymo kartu su Tvarkos aprašo 97¹.11 punkte nurodytais dokumentais iki metų, einančių po metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, kovo 31 d., arba raštu neinformuoja Atsakingos institucijos, kad negalės įgyvendinti projekto iki metų, kai pareiškėjas pateikė Projektų registracijos formą, gruodžio 1 d., jis netenka teisės kreiptis ir gauti paramą iš Programos lėšų vienerius metus nuo metų, einančių po metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, kovo 31 d. bei yra išbraukiamas iš projektų registracijos sąrašo. Nepanaudota lėšų suma, pasikeitus bendram Projektų registracijos sąrašui, skiriama rezervinio sąrašo projektams eilės tvarka, jeigu jie yra įgyvendinę projektą iki metų, einančių po metų, kai paskelbtas kvietimas teikti Projektų registracijos formas, kovo 31 d.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916
Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059
Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

97¹.18. Atsakinga institucija per penkerių metų laikotarpį turi teisę bet kada atlikti patikras projekto įgyvendinimo vietoje ir prašyti pateikti su projekto veikla susijusius dokumentus. Pareiškėjui nevykdant pareiškėjo deklaracijoje ir registracijos formoje nustatytų reikalavimų, Atsakinga institucija turi teisę iš pareiškėjo pareikalauti grąžinti visą ar dalį kompensacinės išmokos;

97¹.19. Už suteiktas finansavimo lėšas materialųjį ir nematerialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn ir naudoja Projekto registracijos formoje nustatytais tikslais ne mažiau kaip penkerius metus nuo kompensacinės išmokos gavimo dienos be Atsakingos institucijos sutikimo neperleidžiant, neparduodant, neįkeičiant ar kitokiu būdu nesuvaržant daiktinių teisių į turtą (leidimą įkeisti turtą Atsakinga institucija gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kuriems banko paskola yra vienas iš projekto finansavimo šaltinių). Pareiškėjui pažeidus šį punktą, Atsakinga institucija susigražina kompensacinę išmoką proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui metais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

97¹.20. Pareiškėjui arba paramos gavėjui:

97¹.20.1. mirus, paveldėtojas per 4 mėnesius nuo paveldėjimo teisės atsiradimo dienos gali perimti visas teises ir pareigas, susijusias su parama, tik tuo atveju, jeigu jis teisių ir pareigų perėmimo metu ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu atitinka paramos gavimui keliamus kriterijus;

97¹.20.2. netekus ilgalaikio profesinio darbingumo, jis savo visas teises ir pareigas, susijusias su parama, gali perleisti kitam asmeniui tik tuo atveju, jeigu pastarasis teisių ir pareigų perėmimo metu ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu atitinka paramos gavimui keliamus kriterijus.

97¹.21. Jeigu pareiškėjas jau yra gavęs kompensacinę išmoką iš Programos lėšų už namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą, kuriuo pasiekti priemonės tikslai, to paties namo su tuo pačiu unikaliu numeriu atnaujinimui (modernizavimui) negali būti pakartotinai rezervuojama ar išmokama kompensacinė išmoka tolimesniems gyvenamojo namo atnaujinimo darbams.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

97¹.22. Kompensacinė išmoka nerezervuojama ir neteikiama, kai pareiškėjo pakartotinai pateiktoje projekto registracijos formoje į tą patį gyvenamąjį namą su tuo pačiu unikaliu numeriu prašoma paramos įrenginiui, gaminančiam tos pačios rūšies energiją, kuriam diegti gauta parama ankstesniais metais.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

97. Ne vėliau kaip iki einamųjų metų vasario mėnesio 20 dienos Atsakinga institucija pateikia Aplinkos ministerijos struktūriniam padaliniiui apibendrintą informaciją apie

įgyvendintus Programos lėšomis finansuotus projektus. Atsakinga institucija turi pateikti informaciją apie:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

97.1. gautų paraiškų ir registracijos formų skaičių pagal praėjusių metų finansavimo priemones;

97.2. įvertintas paraiškas, pateikiant informaciją apie pareiškėjų planuojamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimus, energijos sutaupymą įgyvendinus projektus;

97.3. rezervuotą finansavimą fiziniams asmenims, pateikiant detalią informaciją apie projektus;

97.4. gautus mokėjimo prašymus ir atliktus faktinius mokėjimus pareiškėjams;

97.5. administravimo išlaidoms ir ekspertinėms paslaugoms panaudotas lėšas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

98. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui sąlygų, Aplinkos ministerija priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo, išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo ir (ar) finansavimo sutarties dėl paskolos per kredito įstaigą suteikimo pareiškėjui nutraukimo arba šių sankcijų netaikymo. Jeigu pareiškėjas, įgyvendindamas projektą, nesilaiko projekto finansavimo sutarties dėl subsidijos suteikimo pareiškėjui sąlygų (ar Paraiškos, prie jos pridėtos Pareiškėjo deklaracijos sąlygų ir šio Aprašo nuostatų, kai finansavimo sutartis nesudaroma), Aplinkos ministerija priima sprendimą dėl finansavimo sustabdymo, nutraukimo, sumažinimo ir (ar) išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo arba šių sankcijų netaikymo. Aplinkos ministerijos sprendimo dėl finansavimo teikiant subsidiją nutraukimo ir (ar) subsidijos išmokėtų lėšų ar jų dalies susigrąžinimo pagrindu Atsakinga institucija turi teisę nutraukti finansavimo sutartį.

Tais atvejais, kai nepasiektos finansavimo sutartyje nustatytos projekto rodiklių reikšmės, subsidija tikslinama tokia tvarka:

98.1. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi ne mažiau kaip 95 procentais – pareiškėjui priklauso 100 procentų subsidijos;

98.2. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 95 procentais, bet ne mažiau kaip 80 procentų – pareiškėjui priklauso 90 procentų subsidijos;

98.3. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 80 procentų, bet ne mažiau kaip 65 procentais – pareiškėjui priklauso 80 procentų subsidijos;

98.4. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 65 procentais, bet ne mažiau kaip 50 procentų – pareiškėjui priklauso 70 procentų subsidijos;

98.5. jeigu projekto aplinkosaugos rodikliai įvykdomi mažiau kaip 50 procentų – pareiškėjas privalo grąžinti visą išmokėtą subsidiją.

Projekto aplinkosaugos rodiklių įvykdymas procentais apskaičiuojamas palyginant paraiškoje numatytus aplinkosaugos rodiklius su faktiškai pasiektais aplinkosaugos rodikliais per 12 mėnesių nuo projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

99. Už suteiktas finansavimo lėšas materialųjį ir nematerialųjį turtą pareiškėjas įsigyja savo nuosavybėn ir naudoja finansavimo sutartyje (arba Paraiškoje, kai finansavimo sutartis nesudaroma) nustatytais tikslais ne mažiau kaip penkerius metus nuo finansavimo sutarties (arba sprendimo skirti finansavimą projektui, kai finansavimo sutartis nesudaroma) įsigaliojimo dienos be Atsakingos institucijos sutikimo neperleidžiant, neparduodant, neįkeičiant ar kitokiu būdu nesuvaržant daiktinių teisių į turtą.

Jei pareiškėjas, įgyvendindamas projektą ar nepaėjęs penkeriems metams nuo projekto finansavimo sutarties įsigaliojimo dienos, nustojo vykdyti projektą ar naudoti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti buvo skirtos Programos lėšos, savo veikloje perleido, perdavė, įkeitė ar kitokiu būdu suvaržė daiktines teises į jį be Atsakingos institucijos sutikimo, subsidija mažinama arba susigrąžinama proporcingai neišlaikytam investicijų tęstinumo laikotarpiui metais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, *Žin.*, 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

100. Neteko galios nuo 2016-05-04

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, *Žin.*, 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, *Žin.*, 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

101. Pareiškėjai turi teisę apskųsti Aplinkos ministerijos ir Atsakingos institucijos veiksmus ar neveikimą, susijusius su paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl finansavimo skyrimo ar neskystimo priėmimu ir projekto įgyvendinimu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*Žin.*, 1999, Nr. [60-1945](#); 2006, Nr. 77-2975) ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, *Žin.*, 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

102. Atsakinga institucija apie pareiškėjų ir projektų vykdytojų neteisėtus veiksmus ar neveikimą, susijusius su projekto atitikties projektų finansavimo sutarčių ir sąlygų nustatytiems reikalavimams, praneša Aplinkos ministerijai. Aplinkos ministerija, nusprendusi, kad skundas pagrįstas, raštu įpareigoja pareiškėjų ir projektų vykdytojus imtis atitinkamų veiksmų ir nustato veiksmų atlikimo terminus, apie priimtą sprendimą informuodama ir Atsakingą instituciją. Jeigu Aplinkos ministerija nusprendžia, kad pareiškėjų ir projektų vykdytojų veiksmai buvo teisėti ir pagrįsti, jos apie tai informuoja pareiškėją ir Atsakingą instituciją. Pareiškėjas ar projekto vykdytojas, nesutinkantis su Aplinkos ministerijos sprendimais, gali juos apskųsti Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai ar kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Klimato kaitos specialiosios programos
lėšų naudojimo tvarkos aprašo
1 priedas

(Metinės Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo sąmatos forma)

**KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 20.....
METAIS SĄMATA**

Eilės Nr.	Lėšų paskirtis	Suma, Eur	Finansavimo būdas
1.	Praėjusio laikotarpio nepaskirstytų (nerezervuotų) lėšų likutis		
2.	Pajamos:		
2.1.	Lėšos, gautos už perleistus nustatytosios normos vienetus		
2.2.	Lėšos, gautos už aukcione parduotus apyvartinius taršos leidimus		
2.3.	Lėšos, gautos Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka		
2.4.	Savanoriškos fizinių ir juridinių asmenų lėšos, skirtos klimato kaitos poveikio mažinimo priemonėms įgyvendinti		
2.5.	Kitos teisėtai gautos lėšos		
	Iš viso:		
3.	Programos lėšų panaudojimas:		
3.1.	Priemonės, kurių įgyvendinimo rezultate pasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas		
3.1.1	Energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimas: gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų modernizavimas, kitos priemonės, kurios leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse		
3.1.2	Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo skatinimas, aplinkai palankių technologijų, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegimas		
	Iš viso:		
3.2.	Kitos priemonės, kurių įgyvendinimo rezultate nepasiekiamas kiekybiškai apskaičiuojamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas		
3.2.1	Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimas ir įgyvendinimas		
3.2.2	Miškų atkūrimas ir įveisimas		

Eilės Nr.	Lėšų paskirtis	Suma, Eur	Finansavimo būdas
3.2.3	Visuomenės informavimas ir švietimas, mokslo tiriamieji darbai ir jų sklaida, veiklos vykdytojų ir kitų asmenų konsultavimas ir mokymas aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais		
3.2.4	Pagal Europos Sąjungos teisės aktus, Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, Kioto protokolą ir kitus tarptautinius susitarimus nustatytų pritaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonių įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiojoiose valstybėse		
3.2.5	Kitos klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo priemonės, kurios, naudojantis valstybės pagalba, leistų veiklos vykdytojams ir kitiems ūkio subjektams, kurių vykdoma veikla nepatenka į Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 1 priede nurodytą veiklos rūšių sąrašą, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo įsipareigojimų finansinę ir ekonominę naštą, įgyvendinti		
	Iš viso:		
4.	Nepaskirstytos lėšos (1+2-3)		

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

IŠMETAMŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ KIEKIO SUMAŽINIMO VERTINIMO METODIKA

1. Vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą, įgyvendinus veiklą, iš dalies finansuojamą Programos lėšomis, lyginamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus) su išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu šios veiklos neįgyvendinus (bazinis scenarijus) per vertinamąjį laikotarpį. Išmetamų šiltnamio efektą dujų kiekio sumažinimas yra išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pagal bazinį scenarijų ir pagal projektinį scenarijų skirtumas.

2. Tiek vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinis scenarijus), tiek neįgyvendinus veiklos (bazinis scenarijus), vertinami tiek tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tiek netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis.

3. Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo valdomuose įrenginiuose. Tai yra:

3.1. iškastinio kuro deginimo metu išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis tonomis, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 10.1 punkte;

3.2. proceso metu į atmosferą išsiskiriančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, perskaičiuotas į CO₂ ekvivalentą (CO₂e), kaip nurodyta šio priedo 10.2 punkte.

4. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vertinamas kaip išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis projekto pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kuriam daro įtaką projekto pareiškėjo veikla ar neveikimas. Tai yra:

4.1. išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis tonomis kitose Lietuvoje veikiančiose pareiškėjo nevaldomose elektrinėse, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 11 punkte;

4.2. išmetamo į atmosferą CO₂ kiekis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamas projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, apskaičiuojamas, kaip nurodyta šio priedo 12 punkte;

4.3. kiti atvejai, kai į atmosferą išmetamas CO₂ ir kitos šiltnamio efektą sukeliančios dujos projekto pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, kai ši tarša įtakojama projekto pareiškėjo veiklos ar neveikimo, apskaičiuojama, kaip nurodyta šio priedo 13 punkte.

5. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nevertinamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, atsirandančios gaminant diegiamą įrangą, ją transportuojant, įrengiant, išmontuojant ir utilizuojant.

6. Netiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis ir tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis yra sudedamas, tiek vertinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį įgyvendinus veiklą (projektinio scenarijaus atveju), tiek neįgyvendinus veiklos (bazinio scenarijaus atveju).

7. Vertinant tiesioginį ir netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį projektinio scenarijaus atveju ir bazinio scenarijaus atveju, galima nevertinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, kuris nesikeičia, lyginant projektinį scenarijų ir

bazinį scenarijų.

8. Projekto vertinamojo laikotarpio pradžia yra laikomas momentas, kai projekcinio scenarijaus atveju būtų pradėta veikla, sąlygojanti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą, ir atitinkamas momentas bazinio scenarijaus atveju tokios veiklos nepradėjus. Projekto vertinamojo laikotarpio trukmė priklauso nuo įgyvendinamos veiklos tipo:

8.1. modernizuojant transporto infrastruktūrą, tokiu būdu mažinant iškastinio kuro sąnaudas – 25 metai;

8.2. klojant naujus arba keičiant centralizuoto aprūpinimo šiluma vamzdynus, garotiekius efektyvesniais – 25 metai;

8.3. atnaujinant (modernizuojant) pastatus, kai investicijos į išorinių atitvarų apšiltinimą viršija 50 % visų investicijų, – 25 metai;

8.4. įrengiant vėjo elektrines, fotoelektrines arba hidroelektrines – 20 metų;

8.5. įrengiant vidutinės ir didelės galios (nuo 500 kW) šilumos siurblius, išnaudojančius geoterminę, aeroterminę arba hidroterminę energiją, – 20 metų;

8.6. įrengiant vidutinės arba didelės galios (nuo 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias) – 15 metų;

8.7. patalpose esančių vamzdynų šiluminės izoliacijos pagerinimas – 15 metų;

8.8. įrengiant saulės kolektorius šilumai ir (ar) karštam vandeniui ruošti – 12 metų;

8.9. įrengiant vėdinimo sistemas su šilumogražos įrenginiais – 12 metų;

8.10. įrengiant mažos galios (iki 1 MW) katilines arba kogeneracines elektrines (sumuojant elektros ir šilumos generuojamas nominalias galias) – 10 metų;

8.11. įrengiant efektyvesnius degiklius katilinėse ir kogeneracinėse elektrinėse, išmetamų dūmų šilumos utilizavimo įrenginius (ekonomaizerius) – 10 metų;

8.12. įrengiant mažos galios (iki 500 kW) šilumos siurblius, išnaudojančius geoterminę, aeroterminę arba hidroterminę energiją – 10 metų;

8.13. įsigyjant biodegalus, vandenilį vartoti pritaikytus automobilius, hibridinius Europos standartus viršijančius automobilius – 8 metai;

8.14. įrengiant automatikos, apskaitos, programinę įrangą, efektyvius siurblius ir ventiliatorius, leidžiančius padidinti energijos gamybos, perdavimo, paskirstymo, vartojimo efektyvumą – 8 metai;

8.15. keičiant efektyvesniais arba modernizuojant elektros apšvietimo prietaisus – 5 metai;

8.16. kitais atvejais – atsižvelgiant į diegiamos įrangos tikėtiną eksploatavimo trukmę, bet ne daugiau nei 25 metai;

8.17. jei vienu metu atliekama veikla, diegiant įrangą su tikėtina skirtinga eksploatavimo trukme, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas įrangos, kuriai sąnaudos įsigyti ir įdiegti sudarė daugiau kaip 50% visos investicijos, tikėtiną eksploatavimo trukmės. Jei nei viena investicijos dalis nesudarė daugiau nei 50% visos investicijos, vertinamasis laikotarpis yra sąlygojamas skirtingos įrangos tikėtinų eksploatavimo trukmių svertiniu (atsižvelgiant į ją atitinkančią investicijos dalį) vidurkiu;

8.18. visais pirmiau įvardytais atvejais – vertinamasis laikotarpis yra trumpesnis nei diegiamos įrangos tikėtina eksploatavimo trukmė, jei terminas, per kurį įgyvendinta veikla daro įtaką išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio pokyčiams, yra trumpesnis dėl kitų priežasčių (pavyzdžiui, susikaupusių sąvartynuose biodujų jėgainių diegimo atveju vertinamasis laikotarpis yra ne ilgesnis nei biodujų iš sąvartyno prognozuojamas išsiskyrimo laikotarpis).

9. Tiek vertinant tiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tiek netiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį per vertinamąjį laikotarpį, turi būti įvertinti kintantys veiksniai per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojantys energijos poreikių kitimą, gamybos apimtį, bet kuriuo atveju (net ir vertinant bazinį scenarijų) privalomus pokyčius, vykdančios Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyti reikalavimai ir kt.

10. Vertinant tiesioginį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, vertinamas CO₂ išmetimas, sąlygojamas deginamo kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančios šiltnamio efektą sukeliančios dujos:

10.1. vertinant tiesioginį CO₂ išmetimą, sąlygojamą deginamo kuro, sudegintas per vertinamąjį laikotarpį kuro kiekis yra dauginamas iš taršos faktoriaus. Taikomi tipiniai arba specifiniai taršos faktoriai kiekvienai deginamo kuro rūšiai:

10.1.1. taikant tipinius taršos faktorius, kiekvienai deginamo kuro rūšiai naudojamos žemiau esančios vertės:

Kuro rūšis	Vienetai	Žemutinė šiluminė vertė ¹	Taršos santykinis energetinis faktorius ²	Oksidacijos koeficientas	Taršos faktorius ³
		GJ/vnt	kg CO ₂ /GJ		t CO ₂ /vnt
		(A)	(B)	(C)	(D) =(A) x (B) x (C) / 1000
Gamtinės dujos	tūkst. nm ³	33,49	56,9	0,995	1,8961
Mazutas	t	40,06	78,0	0,995	3,1091
Akmens anglis	t	25,12	95,0	0,990	2,3625
Dyzelinas, gazolis šildymui	t	43,07	74,0	0,995	3,1712
Žibalas		43,16	74,0	0,995	3,1779
Skalūnų alyva	t	38,1 ⁴	74,0	0,995	2,8053
Durpės	t	11,72	102,0	0,990	1,1835
Malkos	ktm	8,2	0,0	0,990	0,0000
Biodujos	tūkst. nm ³	20,0	0,0	0,995	0,0000
Atidirbę tepalai	t	41,9	95,0	0,995	3,9606
Orimulsija	t	27,63	81,0	0,995	2,2268
Suskystintos naftos dujos	t	46,42	65,0	0,995	3,0022
Naftos koksas	t	32,65	100,8	0,990	3,2582
Nafta	t	42,78	78,0	0,995	3,3202
Aviacinis kuras		44,79	72,0	0,995	3,2088
Benzinas	t	44,79	73,0	0,995	3,2533

¹ Kuro ir energijos balanso sudarymo metodikos 4 priedas (Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. DĮ-154 redakcija).

² Lietuvos 2008 m. šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaita, 2008 m. gruodis. I priedas „Nacionaliniai taršos faktoriai energetikos sektoriuje“.

³ Taršos faktorius yra lygus kuro žemutinės šiluminės vertės, taršos santykinio energetinio faktoriaus ir oksidacijos koeficiento sandaugai, padalintai iš 1000.

⁴ Nustatyta žemutinė šiluminė vertė nurodyta Europos Komisijos 2007 m. liepos 18 d. sprendime 2007/589/EB, nustatančiame šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo apskaitos ir ataskaitų teikimo gaires vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB.

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-207](#), 2012-03-07, Žin., 2012, Nr. 30-1416 (2012-03-10), i. k. 112301MISAK00D1-207

10.1.2. paraiškos teikėjas gali siūlyti specifinius taršos santykinis energetinius faktorius, oksidacijos koeficientus ir kuro šiluminės vertės bei iš jų atitinkamai išskaičiuotus taršos faktorius, jei gali įrodyti, kad specifinės taikomos vertės yra tikslesnės konkrečios veiklos atveju;

10.2. vertinant tiesiogines kitų procesų metu išsiskiriančias šiltnamio efektą sukeliančias dujas, jų į atmosferą išmetamas kiekis perskaičiuojamas į CO₂ ekvivalentą (CO₂e), taikant

tokius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo perskaičiavimo į CO₂ ekvivalentą (CO₂e) koeficientus – pasaulinio šiltėjimo potencialo vertes:

10.2.1. 1 t anglies dvideginio (CO₂) perskaičiuojama kaip 1 t CO₂e;

10.2.2. 1 t metano (CH₄) perskaičiuojama kaip 25 t CO₂e;

10.2.3. 1 t azoto suboksido (N₂O) perskaičiuojama kaip 298 t CO₂e;

10.2.4. 1 t sieros heksafluorido (SF₆) perskaičiuojama kaip 22800 t CO₂e.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

11. Vertinant netiesioginį išmetamo CO₂ kiekį tonomis kitose pareiškėjo nevaldomose Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiose elektrinėse, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos elektros energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos elektros energijos, pakeičiančios elektros gamybą kitose projekto pareiškėjo nevaldomose elektrinėse kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas elektros energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos elektros energijos kiekis yra dauginamas iš elektros energijos taršos faktoriaus, kuris yra lygus 0,707 t CO₂e/MWh⁴.

12. Vertinant netiesioginį išmetamo CO₂ kiekį tonomis centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemos pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose, sąlygojamą projekto pareiškėjo iš tinklo perkamos šiluminės energijos kiekiu arba projekto pareiškėjo į tinklą patiekiamo pagamintos šiluminės energijos, pakeičiančios šilumos gamybą kituose projekto pareiškėjo nevaldomuose šilumą generuojančiuose įrenginiuose kiekiu, iš tinklo per vertinamąjį laikotarpį perkamas šiluminės energijos kiekis arba per vertinamąjį laikotarpį į tinklą patiekiamos šiluminės energijos kiekis yra dauginamas iš centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus, kuris:

12.1. gali būti taikomas, naudojant tipinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, lygią 0,2330 t CO₂e/MWh⁵;

12.2. gali būti taikomas, naudojant specifinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, jei galima įrodyti, kad specifinė reikšmė yra tikslesnė konkrečiu atveju.

13. Vertinant netiesioginį išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį pareiškėjo nevaldomuose įrenginiuose, gali būti vertinamas ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis per vertinamąjį laikotarpį, sąlygojamas deginamo iškastinio kuro ir kitų procesų metu išsiskiriančio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, taikant analogišką metodiką, kaip ir vertinant tiesioginius šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus, kaip aprašyta šio priedo 10.1 ir 10.2 punktuose.

⁴ Tai atitinka vidutinę AB Lietuvos elektrinės nuolat kondensaciniu režimu dirbančios elektrinės santykinę taršą, tenkančią vienai patiekto į tinklą elektros energijos MWh. AB Lietuvos elektrinė yra brangiausią elektros energiją gaminanti Lietuvoje elektrinė. Laikoma, kad esami blokai išliks brangiausiai elektrą gaminančiais pajėgumais Lietuvoje per artimiausius 25 metus. Remiantis AB Lietuvos elektrinės pateikta informacija, 2010, 2011 ir 2012 metais elektrinėje planuojama į tinklą patiekti atitinkamai 2,5 TWh, 2,6 TWh ir 3,0 TWh (iš viso 8,1 TWh). Per tą patį laiką elektrinėje sudeginti 2,11 mlrd. nm³ gamtinių dujų ir 0,554 mln. t mazuto, tai yra į atmosferą išmesti 5,7232 mln. t CO₂.

⁵ Tai atitinka vidutinę katilinių, tiekiančių šilumą į Lietuvos centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas taršą, tenkančią vienai vartotojų suvartotos šiluminės energijos MWh. Remiantis oficialiai Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) pateikta informacija, 2008 metais visos Lietuvos LŠTA priklausančios šilumos tiekimo įmonės vartotojams patiekė 7,6278 TWh šilumos. Per atitinkamą laikotarpį suvartotas kuras šilumai gaminti LŠTA narėms priklausančių šilumos tiekimo įmonių šilumą generuojančiuose įrenginiuose ir įrenginiuose, turinčiuose nepriklausomo šilumos gamintojo statusą, iš kurių šiluma yra tiekama į LŠTA priklausančius šilumos tinklus, yra: gamtinių dujų 690733 tne (tonų naftos ekvivalento), mazuto 33111 tne, biokuro 146139 tne, geoterminės energijos 1050 tne, durpių ir durpių kuro 2172 tne, akmens anglies 1934 tne, dyzelino, suskystintų dujų 362 tne, skalūnų alyvos, krosnių kuro, kt 4066 tne, atliekinės energijos 7400 tne. Iš viso: 886967 tne. Į atmosferą išmestas CO₂ kiekis – 1,7769 mln. t CO₂.

14. Jeigu pareiškėjo naudojama (ar tiekama kitiems vartotojams) šiluma iki projekto įgyvendinimo yra gaminama iš biokuro, pagamintos šiluminės energijos sumažėjimas dauginamas naudojant tipinę centralizuoto aprūpinimo šiluma taršos faktoriaus reikšmę, kuri lygi 0.233 t CO₂e/MWh.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK000D1-24

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Bazinis (palyginamasis) scenarijus				
Tiesioginis išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau – ŠESD) kiekis	CO ₂ išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B1)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C1)=(A1) x (B1)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)	
		Deginamo kuro rūšis (2)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B2)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C2)=(A2) x (B2)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)	
		Deginamo kuro rūšis (3)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B3)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	(C3)=(A3) x (B3)	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)	
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis		
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)	
		Perskaičiavimo į CO ₂ ekvivalentą koeficientas	(B4)	
		ŠESD kiekis, t CO ₂ e/metus	(C4)=(A4) x (B4)	
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)	
	Tiekiamą elektros energiją į tinklą, MWh/metus		(AA5)	
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)	
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		(C5)=((A5)-(AA5))x(B5)	
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh		(A6)	
	Tiekiamą šilumos energiją į tinklą, MWh		(AA6)	
	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh		(B6)	

	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus		$(C6) = ((A6) - (AA6)) \times (B6)$	
Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus			$(Db) = (A1) \times (D1) + (A2) \times (D2) + (A3) \times (D3) + (A5) - (AA5) + (A6) - (AA6)$	
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus			$(Cb) = (C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)$	
Projektinis scenarijus				
Tiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	CO ₂ išmetimas deginant kurą	Deginamo kuro rūšis (1)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A1)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B1)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	$(C1) = (A1) \times (B1)$	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D1)	
		Deginamo kuro rūšis (2)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A2)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B2)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	$(C2) = (A2) \times (B2)$	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D2)	
		Deginamo kuro rūšis (3)		
		Kuro sąnaudos/metus	(A3)	
		Matavimo vienetas		
		Kuro taršos faktorius	(B3)	
		CO ₂ e išmetimas, t/metus	$(C3) = (A3) \times (B3)$	
		Kuro žemutinė šiluminė vertė, GJ/vnt	(D3)	
	Kitų procesų metu išsiskiriančios ŠESD	ŠESD rūšis		
		ŠESD kiekis, t/metus	(A4)	
		Perskaičiavimo į CO ₂ ekvivalentą koeficientas	(B4)	
		ŠESD kiekis, t CO ₂ e/metus	$(C4) = (A4) \times (B4)$	
Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis	Suvartojama elektros energija iš tinklo, MWh/metus		(A5)	
	Tiekiamą elektros energiją į tinklą, MWh/metus		(AA5)	
	Elektros energijos taršos faktorius, t/MWh		(B5)	
	Netiesioginis išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su elektros energija, t		$(C5) = ((A5) - (AA5)) \times (B5)$	
	Suvartojama šiluminė energija iš tinklo, MWh/metus		(A6)	

	Tiekiamą šilumos energiją į tinklą, MWh/metus		(AA6)	
	Šilumos energijos taršos faktorius, t/MWh		(B6)	
	Netiesioginis, išmetamų ŠESD kiekis, susijęs su šilumos energija, t/metus		(C6)=((A6)-(AA6))x(B6)	
Galutinės energijos sąnaudos, GJ/metus			(Dp)=(A1)x(D1) + (A2)x(D2) + (A3)x(D3) + ((A5) – (AA5) + (A6) – (AA6))x3,6	
Visas metinis išmetamų ŠESD kiekis, t/metus			(Cp)=(C1) + (C2) + (C3) + (C4) + (C5) + (C6)	
Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas				
Metinis ŠESD išmetimas pagal bazinį scenarijų, t CO ₂ e/metus (perkelti iš Cb)			(A)	
Metinis ŠESD išmetimas pagal projektinį scenarijų, t CO ₂ e/metus (perkelti iš Cp)			(B)	
Metinis išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO ₂ e/metus			(C) = (A) - (B)	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal bazinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Db)			(D)	
Metinės galutinės energijos sąnaudos pagal projektinį scenarijų, GJ/metus (perkelti iš Dp)			(E)	
Metinis galutinės energijos sumažinimas, GJ/metus			(F)=(D)-(E)	
Vertinamasis laikotarpis, metais			(G)	
Bendras galutinės energijos sumažinimas, GJ			(H)=(F) x (G)	
Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas, t CO₂e			(I)= (C) x (G)	

Lentelės pakeitimai:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

PARAIŠKA
KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS FINANSUOJAMAM
PROJEKTUI (PRIEMONEI)

Pildo atsakinga institucija

1. <u>PROJEKTAS</u>	1.1. PROJEKTO PAVADINIMAS
	1.2. PARAMOS FORMA (pažymėti): PASKOLA ☐ SUBSIDIJA ☐
	1.3. PROJEKTO DIEGIMO VIETA (adresas (gatvė, miestas))
	1.4. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TRUKMĖ PRADŽIA: (METAI, MĖNUO, DIENA) PABAIGA: (METAI, MĖNUO, DIENA)

2. PROJEKTA TEIKIA

2.1. Pareiškėjo pavadinimas ir kodas, juridinė forma (fiziniam asmeniui – vardas, pavardė, asmens kodas)
2.2. Veikla, veiklos kodas pagal EVRK (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo arba savivaldybė)
2.3. Adresas
2.4. Telefonai (su kodais), el. paštas
2.5. Faksai (su kodais)
2.6. Projekto komanda (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo) Projekto vadovas (pavardė, pareigos, telefonas) Projekto finansininkas (pavardė, pareigos, telefonas) Atsakingas už projekto stebėseną ir vykdymą specialistas (pavardė, pareigos, telefonas)
2.7. Steigėjai, savininkai, įmonės dalyviai: akcininkas (-i) ar akcininkų grupė, dalininkas, narys ir valstybės/savivaldybės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija
2.8. Pareiškėjo metinė apyvarta arba savivaldybės metinis biudžetas per paskutiniuosius audituotus finansinius metus (nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo)
2.9. Darbuotojų skaičius (jei pareiškėjas yra juridinis asmuo)
2.10. Įmonės įkūrimo data (jei pareiškėjas yra juridinis asmuo)
2.11. Pareiškėjo patirtis panašiuose projektuose (veiklos kryptyse):

3. **PROJEKTO TIPAS** (Pažymėkite tinkantį apibūdinimą)

3.1. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodyti projektai:

3.1.1. energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektai:

gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kiti projektai, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse;

☐

3.1.2. atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos būdu, diegti skirti projektai.

☐

3.2. Tvarkos aprašo 4.2 punkte nurodyti projektai:

3.2.1. nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos formavimo ir įgyvendinimo projektai (priemonės);

☐

3.2.2. miškų atkūrimo ir įveisimo projektai;

☐

3.2.3. visuomenės informavimo ir švietimo, mokslo tiriamųjų darbų ir jų sklaidos, veiklos vykdytojų ir kitų asmenų konsultavimo ir mokymo aktualiausiais klimato kaitos politikos valdymo ir įgyvendinimo, energijos vartojimo efektyvumo didinimo, atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo klausimais projektai (priemonės);

☐

3.2.4. prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių ir klimato kaitos padarinių švelninimo priemonių įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje ir trečiojoje valstybėje

☐

4. Neteko galios nuo 2016-05-04

5. Neteko galios nuo 2016-05-04

6. **PROJEKTO APRAŠYMAS**

6.1. Duomenys apie esamą įrenginį arba objektą (taikoma šios paraiškos 3.1 punkte nurodytiems projektams)

6.1.1. trumpas šiuo metu esančio įrenginio arba objekto, naudojamos priemonės aprašymas. Pokyčių būtinumo pagrindimas

6.1.2. priemonės/įrenginio aprašymas (nurodomi visi projekto diegiami komponentai, jų kiekis bei apimtys, pagrindiniai parametrai ir charakteristikos)

6.1.3. esamas poveikio aplinkai monitoringas (išskyrus mažos apimties projektus)

6.2. Duomenys apie planuojamą diegti įrenginį, priemonę

6.2.1. priemonės/įrenginio aprašymas (nurodomi visi projekto diegiami komponentai, jų kiekis bei apimtys, pagrindiniai parametrai ir charakteristikos)	
6.2.2. pagrindiniai diegiamo įrenginio technologiniai parametrai (jei planuojamos diegti technologinės priemonės)	
6.3. projekto finansinis vertinimas (taikoma didelės apimties projektams, išvardytiems šios paraiškos 3.1 punkte, išskyrus projektus, įgyvendinamus ne pelno siekiančių organizacijų ar iš valstybės ir (ar) savivaldybių biudžetų, pinigų fondų išlaikomų juridinių asmenų):	
6.3.1. projekto vidinė grąžos norma per vertinamąjį laikotarpį negavus paramos iš Klimato kaitos specialiosios programos:	
6.3.2. projekto vidinė grąžos norma per vertinamąjį laikotarpį gavus paramą iš Klimato kaitos specialiosios programos:	
6.4. trumpas projekto atitinkančio patvirtintus kriterijams aprašymas (taikoma šios paraiškos 3.2 punkte išvardytiems projektams):	
6.5. projekto, priemonės tęstinumas, nauda visuomenei ir aplinkai	
6.6. paramos būtinumas (<i>įvertinkite paramos poveikį projekto įgyvendinimui</i>)	
☐ projektas nebus įgyvendintas, jei parama nebus suteikta; ☐ projektas, suteikus paramą, bus įgyvendintas platesniu mastu; ☐ suteikus paramą, pagerės projekto kokybė; ☐ suteikta parama paspartins projekto įgyvendinimą. Nurodykite, kiek mėnesių projekto įgyvendinimas paspartėtų (____ mėn.); ☐ parama neturės įtakos projekto įgyvendinimui.	
Paaškininkite ir pagrįskite, kokią įtaką suteikta parama darytų projektui	<i>Paaškinama ir pagrindžiama suteiktos paramos įtaka projekto apimčiai, kokybei, sėkmei, poveikiui ir pan.</i>

7. TIESIOGINIS POVEIKIS (NAUDA) APLINKAI (taikoma šios paraiškos 3.1 punkte nurodytiems projektams, išskyrus mažos apimties projektus)

Skaiciavimas atliekamas vadovaujantis Klimato kaitos specialiosios programos lęšų naudojimo Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodytų projektų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodika.

7.1. Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas

Išmetamieji teršalai	CO ₂ e sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį, t	Projekto vertinamasis laikotarpis, metais	CO ₂ e sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį, tenkantis vienam paramos eurui, kg
CO ₂ e			

7.2. Poveikio aplinkai įvertinimo metodai, atlikimo periodiškumas

Išmetamieji teršalai	Poveikio aplinkai įvertinimo metodas*	Atlikimo periodiškumas**	Nurodyti, kas atliks

* Tiesioginiai matavimai (pvz., skaitikliai ir kt.), netiesioginiai matavimai (pvz., mėginių paėmimas/laboratoriniai tyrimai), vertinimas pagal įrangos technines specifikacijas, teorinis skaičiavimas, naudojant patvirtintas metodikas, svėrimas, kt.

** Atlikimo periodiškumas: nuolat, kas mėnesį, 1 kartą per metus, kitas.

8. PROJEKTO IŠLAIDŲ PAGRINDIMAS IR PROJEKTO DIEGIMO ETAPAI (REMIANTIS PROJEKTO SĄMATOS EILUTĖMIS)

Atlikti, vykdomi ir planuojami darbai, planuojama įsigyti įranga iki projekto įdiegimo pabaigos	Etapo pradžia	Etapo pabaiga	Lėšų poreikis, Eur	Tinkamos finansuoti išlaidos, Eur	Netinkamos finansuoti išlaidos, Eur	Išlaidų pagrindimas: 1) nurodyti, kuo vadovaujantis ir/ar kaip apskaičiuojama kiekviena projekto sąmatos eilutė arba 2) nurodyti įrangos, paslaugų tiekėjus (sutarties data, numeris)	Kiekviename etape pasirinkite projekto išlaidų apmokėjimo būdą: 1) išlaidų kompensavimo (IK); 2) sąskaitų apmokėjimo (SA)*
							☐ IK
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
							☐ IK ☐ SA
IŠ VISO (be PVM):							
PVM:							
IŠ VISO BENDRA PROJEKTO VERTĖ:							

9. FINANSINIAI DUOMENYS

Bendra projekto vertė, Eur	
Tarp jų:	
1. Parama Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis:	
1.1. paskola	
1.2. subsidija	
2. Banko paskola	
3. Nuosavos lėšos	
4. Kiti finansavimo šaltiniai	

Pastaba. Subsidijos dydis nustatomas atsižvelgiant į Tvarkos aprašo 28 ir 29 punktuose nustatytus reikalavimus.

Ši paraiška pateikiama kartu ir visais privalomai pateiktinais dokumentais (priklausomai nuo projekto tipo)

10. Neteko galios nuo 2011-10-28.

Paraišką užpildė:

(vardas, pavardė)

(pareigos)

(data)

(parašas)

(pareiškėjo vadovo vardas, pavardė)

(pareigos)

(data)

(parašas);

Pareiškėjo deklaracija

20.....m.d.

(sudarymo vieta)

Aš, _____,
(pareiškėjo (fizinio asmens)/pareiškėjo (juridinio asmens) vadovo/atstovo vardas, pavardė)

_____, atstovaudamas _____
(pareiškėjo (fizinio asmens) asmens kodas)

_____,

(pareiškėjo (juridinio asmens) pavadinimas, įmonės kodas)

tvirtinu kad:

1. Projektui _____
(projekto pavadinimas)

(toliau – Projektas) įgyvendinti skirtos nuosavos lėšos bus pakankamos ir užtikrintos viso projekto įgyvendinimo metu.

2. Paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir/ar jų kopijos) yra teisingi ir teisėti, t. y. atitinkantys Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Esu susipažinęs su paramos teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše (toliau – Tvarkos aprašas), įsipareigoju jų laikytis.

4. Man yra žinoma, kad jeigu mano pateikta deklaracija yra melaginga, pateikta paraiška nebus nagrinėjama ir bus atmesta, o tuo atveju, jeigu bus priimtas sprendimas teikti paramą, bus laikoma, kad pareiškėjas atsisakė paramos, ir toks sprendimas neteks galios, ir paramos sutartis nebus sudaroma, taip pat kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo.

5. _____ nėra bankrutavęs (-usi),
(pareiškėjo (juridinio asmens) pavadinimas)
bankrutuojantis (-i) ar likviduojamas (-a).

Pareiškėjas už deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą atsako įstatymų nustatyta tvarka.

(vardas, pavardė)

A.V.

(parašas)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, Žin., 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

PARAIŠKA
KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS
FINANSUOJAMAM MAŽOS APIMTIES PROJEKTUI (PRIEMONEI)
(nurodyti)

PROJEKTO PAVADINIMAS (nurodyti)

Registracijos Nr. (pildo atsakinga institucija)

1. <u>PROJEKTAS</u>	1.1. PROJEKTO DIEGIMO VIETA (adresas)
	1.2. PROJEKTO ĮGYVENDINIMO TRUKMĖ PRADŽIA: (metai, mėnuo, diena) PABAIGA: (metai, mėnuo, diena)

2. INFORMACIJA APIE PAREIŠKĖJĄ

2.1. Pareiškėjas (vardas, pavardė arba pavadinimas)	
2.2. Pareiškėjo kodas	
2.3. Adresas	
2.4. Telefonas (su kodais)	
2.5. Faksas (su kodais)	
2.6. El. paštas	
2.7. Pareiškėjo atsiskaitomosios sąskaitos numeris	
2.8. Koku būdu norite gauti informaciją apie projekto administravimo eigą? <i>Pažymėti tinkamą langelį (-ius)</i>	
Paštu	☐
Elektroniniu paštu	☐
Faksu	☐

3. PROJEKTO TIPAS *(Pažymėti tinkamą langelį)*

3.1. Tvarkos aprašo 4.1 punkte nurodyti projektai:

- 3.1.1. energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektai: ☐
gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti,
kiti projektai, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą
sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio,
atliekų tvarkymo ir kitose srityse;
- 3.1.2. atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimui skatinti, aplinkai ☐
palankioms technologijoms, tarp jų efektyvios energijos gamybos kogeneracijos
būdu, diegti skirti projektai.

4. INFORMACIJA APIE STATINIUS IR/AR ŽEMĖS SKLYPUS, KURIE TIESIOGIAI SUSIJĘ SU PROJEKTU *(nurodyti pareiškėjo turimą su projekto įgyvendinimu susijusį nekilnojamąjį turtą (gyvenamasis namas, žemės sklypas ar kt.))*

Turto objekto pavadinimas	Unikalus objekto Nr. Nekilnojamojo turto registre	Savininkas (-ai)*

* nepildoma daugiabučio namo projekto atveju, nurodoma prie paraiškos pridedamos VĮ Registrų centro pažymos data ir numeris.

5. PROJEKTO APRAŠYMAS

5.1. Duomenys apie esamą įrenginį arba objektą:

5.1.1. trypas šiuo metu esančio įrenginio arba objekto, naudojamos priemonės aprašymas; pokyčių būtinumo pagrindimas; pagrindiniai esamos situacijos (prieš pokyčius) technologiniai parametrai (jei planuojamos diegti technologinės priemonės); techninės charakteristikos, apimtis ir kt.)

5.2. Duomenys apie planuojamą diegti įrenginį (priemonę):

5.2.1. trypas priemonės/įrenginio aprašymas; pagrindiniai diegiamo įrenginio technologiniai parametrai (jei planuojamos diegti technologinės priemonės); modernizavimo komponentai; techninės charakteristikos, apimtis ir pan.

6. PROJEKTO IŠLAIDŲ PAGRINDIMAS IR PROJEKTO DIEGIMO ETAPAI

Atlikti, vykdomi ir planuojami darbai, planuojama įsigyti įrangą ar medžiagą iki projekto įdiegimo pabaigos	Etapo pradžia	Etapo pabaiga	Bendras lėšų poreikis (be PVM), Eur	Tinkamos finansuoti išlaidos (be PVM), Eur	Netinkamos finansuoti išlaidos (be PVM), Eur	Išlaidų pagrindimas: 1) nurodyti, kuo vadovaujantis ir/ar kaip apskaičiuojama kiekviena projekto sąmatos eilutė arba 2) nurodyti įrangos, paslaugų tiekėjus (sutarties data, numeris)
IŠ VISO (be PVM):						
PVM:						
IŠ VISO BENDRA PROJEKTO VERTĖ:						

7. PROJEKTO FINANSAVIMAS

Bendra projekto vertė (su PVM), Eur	
Tarp jų:	
1. Subsidija (parama Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis)	
2. Banko paskola	
3. Nuosavos lėšos	
4. Kiti finansavimo šaltiniai (<i>nurodyti</i>)	

Ši paraiška pateikiama kartu ir visais privalomai pateiktinais dokumentais (priklausomai nuo projekto tipo)

Priedai:

1. Pareiškėjo deklaracija
2. _____
3. _____

Paraišką užpildė:

(vardas, pavardė)

(data)

(parašas)

(pareiškėjo vadovo vardas, pavardė)

(pareigos)

(data)

(parašas)

Pareiškėjo deklaracija

20... m. d.

(sudarymo vieta)

Aš, _____,
(pareiškėjo vardas, pavardė)

tvirtinu, kad:

1. Projektui _____
(projekto pavadinimas)

(toliau – Projektas) įgyvendinti skirtos nuosavos ir kitos projektui finansuoti lėšos, bus pakankamos dengti projekto išlaidoms, kurių nedengia subsidijos lėšos, ir užtikrintos viso projekto įgyvendinimo metu.

2. Paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir/ar jų kopijos) yra teisingi ir atitinkantys Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

3. Esu susipažinęs su finansavimo teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše (toliau – Tvarkos aprašas), įsipareigoju jų laikytis.

4. Man yra žinoma, kad, jeigu mano pateikta deklaracija yra melaginga, pateikta paraiška nebus nagrinėjama ir bus atmesta, o tuo atveju, jeigu buvo priimtas sprendimas teikti finansavimą, finansavimo teikimas bus nutrauktas, finansavimo sutartis nebus sudaroma (jei taikoma), sumokėtos lėšos turės būti grąžintos, taip pat kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo.

5. Man yra žinoma, kad Atsakinga institucija gali patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie mano projektą ir su juo susijusią veiklą.

6. Nurodyta atsiskaitomoji sąskaita priklauso man ir prisiimu visą atsakomybę dėl nuostolių, kurie gali atsirasti klaidingai nurodžius atsiskaitomosios sąskaitos numerį.

7. Įsipareigoju:

7.1. siekdamas numatytų Projekto rezultatų, įgyvendinti Projektą taip, kaip aprašyta Paraiškoje;

7.2. įgyvendinti projektą per 12 mėnesių;

7.3. užtikrinti, kad nuosavos ir kitos projektui finansuoti lėšos bus pakankamos dengti projekto išlaidoms, kurių nedengia subsidijos lėšos, ir užtikrintos viso projekto įgyvendinimo metu;

7.4. raštu pranešti Atsakingai institucijai apie visus galimus nukrypimus nuo planuoto Projekto įgyvendinimo. Man yra žinoma, kad jokie su Atsakinga institucija raštu nesuderinti nukrypimai nuo planuoto Projekto įgyvendinimo yra neleidžiami;

7.5. ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų pranešti Atsakingai institucijai apie bet kurių duomenų, pateiktų šioje paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus penkerių metų nuo projekto įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu;

7.6. už suteiktas finansavimo lėšas savo nuosavybėn įsigytą materialųjį ir nematerialųjį turtą naudoti projekto rezultatams pasiekti ne mažiau kaip penkerius metus nuo sprendimo

skirti subsidiją priėmimo dienos; anksčiau nei per 5 (penkerius) metus nuo Projekto įgyvendinimo pabaigos (įgyvendinus techninį įgyvendinimo etapą) neįkeisti, neperleisti už suteiktos subsidijos lėšas įsigyto turto, kitaip nekeisti už suteiktos subsidijos lėšas įsigyto turto nuosavybės pobūdžio, naudoti šį turtą pagal paskirtį;

7.7. neperleisti jokių savo teisių ir įsipareigojimų, prisiimtų įgyvendinant šį projektą, tretiesiems asmenims be rašytinio Atsakingos institucijos sutikimo;

7.8. įsigyti prekes, paslaugas ar darbus, kuriems įsigyti suteikiama subsidija, vadovaudamasis LR aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymo Nr. D1-762 „Dėl ūkio subjektų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [110-5648](#)) (pirkimų skelbimas, įrangos ar medžiagų techninės specifikacijos, pirkėjų apklausos dokumentai, rangovų ar tiekėjų pasiūlymai, rangovų ar tiekėjų pasirinkimo protokolai) nuostatomis. Žinau, kad, netinkamai atlikus pirkimo procedūras, finansavimas neteikiamas;

7.9. per mėnesį po projekto įgyvendinimo pateikti Atsakingai institucijai teisės aktų tvarka išduotą pastato energinio naudingumo sertifikatą (jei taikoma);

7.10. bendradarbiauti su Projektą kontroliuojančiais asmenimis, laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, sudaryti sąlygas tikrinti Projekto įgyvendinimą vietoje ir savo veiklą, susipažinti su dokumentais, susijusiais su Projekto vykdymu;

7.11. Atsakingos institucijos nustatytais terminais teikti papildomą informaciją, pagrindimo dokumentus, šalinti nustatytus neatitikimus;

7.12. pasikeitus teisės aktų, reglamentuojančių subsidijos teikimą ir administravimą, nuostatomis, nuo pat jų įsigaliojimo dienos įsipareigoju vykdyti projektą laikydamasis pasikeitusių teisės aktų reikalavimų ir prisiimti visą atsakomybę už iš to kylančias pasekmes.

8. Man yra žinoma, kad, jei įgyvendindamas projektą nesilaikysiu projekto finansavimo sąlygų (Paraiškos, šios deklaracijos sąlygų ar Tvarkos aprašo nuostatų), Atsakinga institucija turi teisę vienašaliu sprendimu nutraukti projekto finansavimo sutartį ir (arba) projekto finansavimą ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas ar jų dalį; įsipareigoju tokiu atveju grąžinti reikalaujamą lėšų sumą nustatytu terminu. Įsipareigoju, negrąžinus nurodytos sumos per nurodytą terminą, mokėti 0,01 procento delspinigius nuo grąžintinos lėšų sumos už kiekvieną pavėluotą grąžinti lėšas dieną.

9. Man yra žinoma, kad jei netinkamai vykdysiu projektą ar kitaip pažeisiu teisės aktų, reglamentuojančių subsidijos teikimą ir administravimą, reikalavimus, man gali būti taikomos teisės aktų numatytos sankcijos.

10. Sutinku, kad mano asmens duomenys ir informacija apie mano pateiktą paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama Atsakingos institucijos ir Aplinkos ministerijos interneto svetainėse ir visa su šiuo projektu susijusi informacija, mano asmens duomenys būtų naudojami statistikos, vertinimo ir tyrimų tikslams.

11. Esu informuotas, kad mano asmens duomenys apie gaunamą (gautą) paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti Lietuvos Respublikos finansinius interesus Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

12. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų.

13. Patvirtinu, kad nesu skolingas Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, fondams (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas).

Pareiškējas:

(vardas, pavardē)

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, *Žin.*, 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Pareiškėjo deklaracija (taikoma fiziniams asmenims, siekiantiems gauti kompensacines išmokas)

20..... m.d.

(sudarymo vieta)

Aš, _____,
(pareiškėjo vardas, pavardė)

tvirtinu, kad:

1. Apie Projektą _____

(Projekto pavadinimas)

(toliau – Projektas) mokėjimo prašyme pateikta informacija ir dokumentai (ir/ar jų kopijos) yra teisingi ir atitinkantys Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

2. Neteko galios nuo 2014-04-30

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

3. Užtikrinu, kad Projekto išlaidos nebuvo ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir Europos Sąjungos fondų.

4. Man yra žinoma, kad, jeigu mano pateikta deklaracija, mokėjimo prašymas, išlaidas pagrindžiantys bei apmokėjimą įrodantys dokumentai yra melagingi, pateiktas mokėjimo prašymas nebus nagrinėjamas ir bus atmestas, o tuo atveju, jeigu buvo priimtas sprendimas teikti finansavimą, finansavimo teikimas bus nutrauktas, sumokėtos lėšos turės būti gražintos, taip pat kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo.

5. Man yra žinoma, kad Atsakinga institucija gali patikrinti pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie mano projektą ir su juo susijusią veiklą.

6. Nurodyta atsiskaitomoji sąskaita priklauso man ir prisiimu visą atsakomybę dėl nuostolių, kurie gali atsirasti klaidingai nurodžius atsiskaitomosios sąskaitos numerį.

7. Įsipareigoju:

7.1. Neteko galios nuo 2014-04-30

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

7.2. Neteko galios nuo 2014-04-30

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

7.3. ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų pranešti Atsakingai institucijai apie bet kurių duomenų, pateiktų registracijos formoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus penkerių metų nuo projekto įgyvendinimo pabaigos laikotarpiu;

7.4. už suteiktas finansavimo lėšas savo nuosavybėn įsigytą materialųjį ir nematerialųjį

turtą naudoti projekto rezultatams pasiekti ne mažiau kaip penkerius metus nuo kompensacinės išmokos išmokėjimo dienos; anksčiau nei per 5 (penkerius) metus nuo Projekto įgyvendinimo pabaigos be rašytinio Atsakingos institucijos sutikimo neįkeisti, neperleisti už suteiktos kompensacinės išmokos lėšas įsigyto turto, kitaip nekeisti už suteiktos subsidijos lėšas įsigyto turto nuosavybės pobūdžio, naudoti šį turtą pagal paskirtį (leidimą įkeisti turtą Atsakinga institucija gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kuriems banko paskola yra vienu iš projekto finansavimo šaltinių);

7.5. neperleisti jokių savo teisių ir įsipareigojimų, priimtų įgyvendinant šį projektą, tretiesiems asmenims be rašytinio Atsakingos institucijos sutikimo, išskyrus Tvarkos aprašo 97.20 punkte nurodytus atvejus;

7.6. *Neteko galios nuo 2014-04-30*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

7.7. bendradarbiauti su Projektą kontroliuojančiais asmenimis, laiku teikti jiems visą prašomą informaciją, sudaryti sąlygas tikrinti Projekto įgyvendinimą vietoje ir savo veiklą, susipažinti su dokumentais, susijusiais su Projekto vykdymu;

7.8. Atsakingos institucijos nustatytais terminais teikti papildomą informaciją, pagrindimo dokumentus, šalinti nustatytus neatitikimus;

7.9. pasikeitus teisės aktų, reglamentuojančių kompensacinės išmokos fiziniams asmenims teikimą ir administravimą, nuostatomis, nuo pat jų įsigaliojimo dienos įsipareigoju vykdyti projektą laikydamasis pasikeitusių teisės aktų reikalavimų ir priimti visą atsakomybę už iš to kylančias pasekmes.

8. Man yra žinoma, kad, jei įgyvendindamas projektą nesilaikysiu projekto finansavimo sąlygų (Projekto registracijos formos, šios deklaracijos sąlygų ir Tvarkos aprašo reikalavimų), Atsakinga institucija turi teisę ir (ar) pareikalauti grąžinti sumokėtas lėšas ar jų dalį; įsipareigoju tokiu atveju grąžinti reikalaujamą lėšų sumą nustatytu terminu. Įsipareigoju, negrąžinus nurodytos sumos per nurodytą terminą, mokėti 0,01 procento delspinigius nuo grąžintinos lėšų sumos už kiekvieną pavėluotą grąžinti lėšas dieną.

9. Man yra žinoma, kad jei netinkamai vykdysiu projektą ar kitaip pažeisiu teisės aktų, reglamentuojančių subsidijos teikimą ir administravimą, reikalavimus, man gali būti taikomos teisės aktų numatytos sankcijos.

10. Sutinku, kad mano asmens duomenys ir informacija apie mano pateiktą Projekto registracijos formą, nurodant pareiškėjo vardą, pavardę ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama Atsakingos institucijos ir Aplinkos ministerijos interneto svetainėse ir visa su šiuo projektu susijusi informacija, mano asmens duomenys būtų naudojami statistikos, vertinimo ir tyrimų tikslams.

11. Esu informuotas, kad mano asmens duomenys apie gaunamą (gautą) paramą bus viešinami visuomenės informavimo tikslais, taip pat gali būti perduoti audito ir tyrimų institucijoms siekiant apsaugoti Lietuvos Respublikos finansinius interesus Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

12. Esu informuotas, kad turiu teisę žinoti apie savo asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tvarkomais savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi, reikalauti ištaisyti, sunaikinti savo asmens duomenis arba sustabdyti savo asmens duomenų tvarkymo veiksmus, kai duomenys tvarkomi nesilaikant teisės aktų nuostatų.

(vardas, pavardė)

(parašas)

Papildyta citata:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

13. *Neteko galios nuo 2014-04-30*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Papildyta priedu:

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, *Žin.*, 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

**PARAIŠKA
KLIMATO KAITOS SPECIALIOSIOS PROGRAMOS LĖŠOMIS
FINANSUOJAMAM
INFORMACINIAM / TIRIAMAJAM PROJEKTUI**

Pildo Aplinkos ministerija

1. PROJEKTAS

1.1. Projekto pavadinimas:
1.2. Projekto įgyvendinimo trukmė: Pradžia: ____ m. _____ d. Pabaiga: ____ m. _____ d.

2. PAREIŠKĖJAS (PROJEKTO VYKDYTOJAS)

2.1. Juridinio asmens pavadinimas, kodas (<i>fiziniam asmeniui – vardas, pavardė, asmens kodas</i>):
2.2. Veikla, veiklos kodas pagal EVRK (<i>nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo arba savivaldybė</i>):
2.3. Buveinės adresas:
2.4. Interneto svetainės adresas:
2.5. Telefono Nr.:
2.6. El. pašto adresas:
2.7. Projekto komanda (<i>nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo</i>): Projekto vadovas ir jo duomenys (<i>pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas</i>): Projekto finansininkas ir jo duomenys (<i>pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas</i>): Kontaktinis asmuo (<i>jei kitas nei projekto vadovas</i>) ir jo duomenys (<i>pareigos, telefono Nr., el. pašto adresas</i>):
2.8. Steigėjai, savininkai, įmonės dalyviai (akcininkai ar akcininkų grupė, dalininkai, nariai):
2.9. Pareiškėjo metinė apyvarta / biudžetas per paskutiniuosius audituotus finansinius metus (<i>nepildoma, jei pareiškėjas yra fizinis asmuo</i>):
2.10. Darbuotojų skaičius (<i>jei pareiškėjas yra juridinis asmuo</i>):
2.11. Įmonės įkūrimo data (<i>jei pareiškėjas yra juridinis asmuo</i>):
2.12. Pareiškėjo patirtis panašiuose projektuose ar veiklos kryptyse:

3. PROJEKTO APRAŠYMAS

3.1. Projekto įgyvendinimo kontekstas, situacijos analizė:													
3.2. Projekto esmė:													
3.3. Projekto tikslas, uždaviniai, veiklos ir numatomi projekto rezultatai (<i>konkretūs, išmatuojami ir apibrėžti laiko požiūriu</i>):													
Projekto tikslas <i>Nurodyti, ką norima pasiekti įgyvendinus projektą.</i>	Projekto uždaviniai	Projekto veiklos <i>Nurodyti, kokios veiklos yra būtinos siekiant kiekvieno konkretaus rezultato.</i>	Numatomi projekto rezultatai <i>Nurodyti, kokie yra tikėtini rezultatai siekiant tikslo ir kiekvieno uždavinio.</i>										
	1.	1.1.											
		1.2.											
		1.3.											
	2.	2.1.											
		2.2.											
		...											
	...												
3.4. Tikslinė grupė:													
3.5. Projekto veiklų įgyvendinimo planas:													
Nr.	Veiklos	Mėnuo											
		20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__	20__-__-__
3.6. Projekto poveikis, nauda visuomenei ir aplinkai, tvarumas/tęstinumas:													
3.7. Projekto viešinimas:													

4. PROJEKTO IŠLAIDŲ SĄMATA

Projekto išlaidos pagal atskiras veiklas	Vnt.	Vnt. kaina, Eur be PVM	Bendra kaina, Eur be PVM	Bendra kaina, Eur su PVM	Paramos lėšos, Eur	Nuosavos ir kt. lėšos, Eur	Išlaidų pagrindimas
Iš viso:							

5. PROJEKTO FINANSAVIMAS

5.1. Bendra projekto vertė, Eur:	
5.1.1. prašoma parama	
paskola	
subsidiija	
5.1.2. nuosavos lėšos	
5.1.3. kiti finansavimo šaltiniai	

5.2. Paramos būtinumas (*pažymėti*):

☐ projektas nebus įgyvendintas, jei parama nebus suteikta;

☐ projektas, suteikus paramą, bus įgyvendintas platesniu mastu;

☐ suteikus paramą, pagerės projekto kokybė;

☐ suteikta parama paspartins projekto įgyvendinimą;

☐ parama neturės įtakos projekto įgyvendinimui.

Paašškinkite ir pagrįskite, kokią įtaką suteikta parama darytų projektui:

6. PARAIŠKOS PRIEDAI

- ☐ Pareiškėjo juridinį statusą patvirtinantis dokumentas (*arba fizinio asmens paso kopija*), __ lapų
- ☐ Įmonės ar organizacijos įstatų/nuostatų/statuto kopija (*išskyrus biudžetines įstaigas*), __ lapų
- ☐ Projekto vadovo gyvenimo aprašymas, __ lapų
- ☐ Kita, __ lapų

7. PAREIŠKĖJO PATVIRTINIMAS

Tvirtinu, kad paraiškoje ir jos prieduose pateikta informacija ir dokumentai (ir/ar jų kopijos) yra teisingi ir atitinkantys Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Esu susipažinęs su finansavimo teikimo sąlygomis, nustatytomis Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše, ir įsipareigoju jų laikytis. Sutinku, kad mano asmens duomenys ir informacija apie mano pateiktą paraišką, nurodant pareiškėjo pavadinimą, projekto pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos sumą, būtų skelbiama

Aplinkos ministerijos interneto svetainėje ir visa su šiuo projektu susijusi informacija, mano asmens duomenys būtų naudojami statistikos, vertinimo ir tyrimų tikslams.

(paraišką teikiančio juridinio asmens vadovo vardas, pavardė, pareigos / fizinio asmens vardas, pavardė)

(data)

(parašas)

Papildyta priedu:

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-619](#), 2011-07-29, Žin., 2011, Nr. 99-4668 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-619

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-827](#), 2011-10-28, Žin., 2011, Nr. 131-6254 (2011-11-04), i. k. 111301MISAK00D1-827

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-24](#), 2012-01-11, Žin., 2012, Nr. 8-297 (2012-01-14), i. k. 112301MISAK00D1-24

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-207](#), 2012-03-07, Žin., 2012, Nr. 30-1416 (2012-03-10), i. k. 112301MISAK00D1-207

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-635](#), 2012-07-19, Žin., 2012, Nr. 88-4630 (2012-07-24), i. k. 112301MISAK00D1-635

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-751](#), 2012-09-18, Žin., 2012, Nr. 109-5538 (2012-09-21), i. k. 112301MISAK00D1-751

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-951](#), 2012-11-20, Žin., 2012, Nr. 136-7002 (2012-11-24), i. k. 112301MISAK00D1-951

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-461](#), 2013-06-26, Žin., 2013, Nr. 70-3560 (2013-07-01), i. k. 113301MISAK00D1-461

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 "Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-377](#), 2014-04-28, paskelbta TAR 2014-04-29, i. k. 2014-04916

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1053](#), 2014-12-19, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20599

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-58](#), 2016-01-29, paskelbta TAR 2016-02-19, i. k. 2016-03176

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-318](#), 2016-05-02, paskelbta TAR 2016-05-03, i. k. 2016-11059

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-561](#), 2017-06-28, paskelbta TAR 2017-06-28, i. k. 2017-10908

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-252](#), 2018-03-30, paskelbta TAR 2018-04-05, i. k. 2018-05408

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo